

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

29. ČÍSLO / XXI. ROČNÍK

12 Kč • 0,55 €

21. ČERVENCE 2013

Z obsahu:

Lumen fidei - Světlo víry

Z encykliky
papeže Františka o víře
- strana 2 -

Na slovíčko

- strana 4 -

Všechno, co vidíme, prožíváme a dýcháme, je Bůh

Matka Elvíra před 30 lety
založila společenství
CENACOLO v Medjugorje
- strana 5 -

Alzheimerova nemoc - šance na větší lidskost

Jürgen Liminski
- strana 6 -

První setkání papeže Františka a Bene- dikta XVI. na veřejnosti

- strana 9 -

Je zakázané to říkat, ale s pohlavím se nežertuje

Rozhovor
s Mons. Tonym Anatrellou
o původu homosexuality
a teorii „gender“
- strana 10 -

Katechismus andělů (30)

- strana 12 -

Sv. Anna předává víru Panně Marii

Víra pomáhá pochopit rodičovství v celé jeho hloubce a bohatství, protože v něm dává poznat tvořivou lásku, která nám dává a svěřuje tajemství nového člověka. (Lumen fidei, encyklika papeže Františka, str. 2)

Editorial

Milí čtenáři, Svätý otec během prázdnin nebude mivat pravidelné střední generální audience a katecheze s nimi spojené, proto i ve Světle budou scházet. Avšak slovo Nejvyššího pastýře bude zaznívat i nadále. Tentokrát je to úryvek z první Františkovy encykliky *Lumen fidei*. Tuto encykliku začal psát už papež Benedikt XVI., je tedy lépe hovořit o díle dvou posledních papežů.

Vybraný text charakterizuje předávání víry v rodině a ve společnosti. Prvním místem svědectví živé víry je rodina. V dnešní uspěchané době je určitá tendence přenést aspoň část výchovného a vzdělávacího působení na jiné instituce, než je rodinný kruh. To však je snadné zbavení se zodpovědnosti, které může mít tragické následky – dítě se odcizí, často hledá naplnění vztahů v různých pokřivených náhražkách (špatná parta kamarádů, drogy, sexuální dobrodružství atd.), jistě najdeme mnoho dalších životních peripetií. Děje se tak někdy i v křesťanských rodinách. Přitom by rodiče dali dětem pevný, zdravý základ života, kdyby sami usilovali stále žít v Boží přítomnosti, získávali hlubší povědomí o své víře (ne jen povrchní, neúčinný psychologizující „přehled“) a nebáli se dětem vyprávět příběh spásy, hovořit o Kristově vykupitelské smrti, o velké Boží lásce k hříšníkům. To je jediná cesta, jak si uchovat žádoucí způsob života již od nejtělejšího dětství. Encyklika varuje: „Vytráčí-li se víra, je tu riziko, že se vytratí také základy žití.“

Církev slaví v tomto týdnu mocné přímluvce při výchově dětí a zachování víry v rodinách, sv. Jáchyma a Annu, rodiče Panny Marie (26. července). Jejich památka nám připomíná také naše mezigenerační vztahy v rodině, úctu ke stáří. Pro mnohé tak bude zajímavou reflexe o Alzheimerově nemoci (str. 6). I zde jde o vztah – k člověku, který svou nemocí ukazuje na jiné hodnoty, než jsou peníze či materiální zisk...

V rozhovoru s Mons. Anatrelem (str. 10) si znovu ověříme, jak je nutné držet se osvědčených pravd a nenalhávat si nic, co by nebylo ve shodě s Božím přirozeným řádem světa lidí.

Svědectví vydává i příběh sestry Elvíry a společenství CENACOLO, které bylo založeno před 30 lety a jehož úspěchy při záchraně lidských duší vycházejí z pevné víry a modlitby (str. 5).

Prosme tedy zvláště v tento čas poutí, aby nás Bůh chránil ode všeho zlého a aby nás vedl k moudrému předávání živé víry dalším generacím.

Daniel Dehner

Lumen fidei – Světlo víry

Z encykliky papeže Františka o víře

Víra a rodina

52. List Židům během líčení Abrahamovy cesty vstříc budoucímu městu zmiňuje požehnání, které přechází z rodičů na děti (srov. Žid 11,20–21). První prostředí, kde víra osvěcuje město lidí, je v rodině. Mám na mysli především stabilní svazek muže a ženy v manželství. Vzniká z jejich lásky, znamená a přítomnosti Boží lásky, z uznání a přijetí dobroty pohlavní různosti, která umožňuje manželům sjednocení v jediném těle (srov. Gn 2,24) a dává jim schopnost zrodit nový život, projev dobroty Stvořitele, jeho moudrosti a jeho plánu lásky. Na základě této lásky si mohou muž a žena slíbit vzájemnou lásku gestem, které zahrnuje celý život a odkazuje na mnohé rysy víry. Slíbit lásku navždy je možné, když se odhaluje plán, který je větší než naše vlastní předsevzetí, nese nás a umožňuje nám darovat celou budoucnost milovanému člověku. Víra pomáhá pochopit rodičovství v celé jeho hloubce a bohatství, protože v něm dává poznat tvořivou lásku, která nám dává a svěří tajemství nového člověka. Takto se stala matkou Sára, když uvěřila a spolehla se na věrnost Boha a jeho příslib. (srov. Žid 11,11)

53. V rodině doprovází víra všechny životní období, počínaje dětstvím. Děti se učí důvěřovat lásce svých rodičů. Proto je důležité, aby rodiče pěstovali společnou praxi víry v rodině a napomáhali zralosti víry svých dětí. Zvláště mládež procházející životním obdobím, jež je tak složité, bohaté a důležité pro víru, potřebuje cítit blízkost a pozornost rodiny a církevního společenství na svojí cestě růstu ve víře. Všichni jsme viděli, jak na Světových dnech mládeže mladí lidé projevují radost víry, snahu žít stále pevnější a velkodušnější víru. Mladí lidé touží po velkolepém životě. Setkání s Kristem, nechat se uchvátit a vést jeho láskou rozšiřuje životní horizonty, dává pevnou naději, která neklame.

Víra není útulkem pro lidi bez odvahy, nýbrž rozletem života. Umožňuje objevit velké povolání k lásce, ujišťuje o spolehlivosti této lásky a o tom, že stojí za to se jí odevzdat, protože její základy spočívají v Boží věrnosti, která je mocnější než každá naše křehkost.

Světlo pro život ve společnosti

54. Víra asimilovaná a prohloubená v rodině se stává světlem osvěčujícím všechny sociální vztahy. Jako zkušenost Božího otcovství a Božího milosrdenství se šíří v bratrském putování. „Novověk“ usiloval o vybudování všeobecného bratrství mezi lidmi založeného na jejich rovnosti. Postupně jsme však pochopili, že toto bratrství zbavené svého vztahu ke společnému Otci jakožto svého nejzazšího základu, se nedovede udržet. Je proto třeba se vrátit k pravému kořeni bratrství. Dějiny víry od svého počátku byly dějinami bratrství, byť nikoli bez konfliktů. Bůh volá Abraháma, aby vyšel ze své země, a slibuje mu, že z něj učiní otce velkého národa, na kterém spočine božské požehnání (srov. Gn 12,1–3). V průběhu dějin spásy člověk zjišťuje, že Bůh chce všem lidem jakožto bratřím, dát podíl na jediném požehnání, jehož plnost je v Ježíši, aby všichni byli jedno. Nevyčerpatelná láska Otcova je nám oznámena v Ježíši, také přítomností bratra. Víra nás učí vidět, že v každém člověku je požehnání pro mne a že světlo Boží tváře mě osvěcuje z tváře bratra. Kolik jen dobrodiní přinesl pohled víry společnému životu! Díky víře jsme pochopili jedinečnou důstojnost jednotlivého člověka, která nebyla tak patrná ve starověku. Ve druhém století pohan Celsus vyčítal křesťanům to, co pokládal za iluzi a podvod, totiž myšlenku, že Bůh stvořil svět pro člověka, kterého postavil na vrchol celého kosmu. Ptal se tehdy: „Proč předpokládat, že zeleň roste pro lidi a ne spíše pro divokou zvěř, nemající rozum?“ a „Diváme-li se na

Dokončení na str. 9

Vstup s Ježíšem do Lazarova domu. Je to dům otevřených a pohostinných srdcí. Najdi si zde své místo, soustřeď se v tichosti a dostane se ti poučení, jak máš přijímat Pána do svého domu.

Pozoruj obě Lazarovy sestry. Není ti nápadné, jak rozdílné je jejich chování? Jedna se v klidu posadila k Ježíšovým nohám, aby s velkou soustředěností naslouchala každému Pánovu slovu. Ta druhá se oddává horečné činnosti, aby osvědčila nejen svou štědrá pohostinnost, ale i svou dovednost. Chce se ukázat před Pánem i jeho doprovodem v tom nejlepším světle. Nejsou i u tebe podobné pohyby hlavním zdrojem tvé vnější horlivosti? Když Pán vstoupil do domu, vítala ho Marta s velkou radostí ve tváři. Všimni si však, jak se tato radost postupně vytrácí. Nemalý úkol, který si v dobré vůli sama uložila, začíná být pro ni přímo břemenem. Ztráta opravdové radosti je nejčastějším průvodcem a ukazatelem nadměrné a samoučelné aktivity.

Ale tato ztráta radosti se nakonec netýká jen tebe. Může totiž povážlivě zakalit tvé vztahy k bližním. Jen si vzpomeň, kolikrát tě už také zachvátil pocit nevole, že druzí nesdílejí tvou horečnou horlivost, tvůj ustaraný chvat, protože se ti zdá, jako by to oni byli vinni tím, že nemůžeš unést své vlastní břímě. Čím více však máš sklon obviňovat druhé, tím obtížnější je pro tebe uvědomit si sebekritiky své vlastní omyly. Jak daleko to může dojít, vidíš na Martině příkladu. Její nepokoj došel tak daleko, že svými výtkami zahrne dokonce i samotného božského Hosta. Toho, který měl být nejvyšším cílem a příjemcem její zbožné pozornosti, obviňuje pojednou přímo, že nevěnuje dostatečnou pozornost zájmům své hostitelky. Na místo radostné služby nastupuje netrpělivé panování.

Snaž se domyslet, jak bláhová a přímo nespravedlivá je Martina výtka. Božskému Příteli nikdy není a nebude *jedno*, co se děje v tobě a kolem tebe. Nepůsobí mu to pražádné potěšení, když tě vidí, jak si připravuješ nesnáze a trápení. Nehledej u Boha příčinu svého nepokoje a nervozity, ale snaž se ji co nejdříve odhalit přímo u sebe. Příčinou tvých nesnází není nic jiného než tvoje vlastní přepjatost: *znepokojuješ se pro mnoho věcí*, zatímco

Nejlepší úděl

*Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle*

Jen málo je třeba, ano, jen jedno.

by stačilo docela málo. Chceš-li opravdu uctít svého Hosta, snaž se především rozpoznat, co on očekává a po čem touží, a nesnaž se ho podřizovat svým vlastním představám a záměrům, které mají přinést uspokojení především tobě. Musíš si dát pozor, aby to, co chceš udělat pro Ježíše, tě nezaujalo do té míry, že pro samotného Pána už v tobě nezbude místo, nebo ti dokonce začne přímo překážet.

Hlavní příčinou tvé roztržitosti při modlitbě je skutečnost, že tvé myšlenky a city nekrouží kolem Ježíše, ale kolem tebe. Staráš se o mnoho věcí, protože spoléháš více na sebe, na své nápady a aktivity než na Pána. Chováš se tak, jako by všechno záleželo jen na tobě. Ale Ježíš k tobě nevstupuje proto, aby na tebe uvalil starosti a nutil tě k horečnému shonu, nýbrž aby tě obdařil radostí a pokojem. Nervózní aktivita rozhodně není tím, co od tebe očekává.

Ustaň na chvíli ve svém chvatu, zastav se a ztiš, a uslyšíš, čeho je zapotřebí. Najdi si konečně tu chvíli času, usedni k Ježíšovým nohám a dovol mu, aby tě přesvědčil, že zde nejde v první řadě o tvé plány, o tvé úspěchy a už vůbec ne o tvé uspokojení. Zbytečně si chceš brát na starost to, co je především jeho záležitostí. To, co očekává od tebe, je docela prosté: být povolným nástrojem v jeho ruce, který nehledá v ničem jiném své uplatnění.

Možná zjistíš, že je pro tebe obtížnější odpoutat se od zamilované přehnané aktivity než se v ní utápět, ale v tom případě si musíš znovu uvědomit, jaký je skutečný cíl tvého rozhodnutí *následovat Ježíše*. Chceš snad jít za ním proto, že toužíš v jeho službách dělat dále to, co ti lichotí a odpovídá tvým zvykům a způsobům? Opustit všechno a jít za ním znamená zanechat i záliby v překotné aktivitě. I kdyby se ti zdálo, že před tebou stojí celá hora úkolů, nehleď na tuto horu, ale nespouštěj svůj pohled z Ježíše. On není zvědavý na to, jak si poradiš s touto horou, ale čeká, že mu dáš s velkou láskou a radostí právě tento přítomný okamžik, jako by to

Liturgická čtení

1. čtení – Gn 18,1-10a

Hospodin se zjevil Abrahámovi v doubravě Mamre, když seděl za největšího denního parna u vchodu do stanu. Když totiž zdvihl své oči a podíval se, hle – stáli před ním tři muži. Sotva je spatřil, běžel jim vstříc od vchodu do stanu, poklonil se až k zemi, a řekl: „Můj pane, jestliže jsem nalezl přízeň v tvých očích, nepřecházej kolem svého služebníka. Připraví se trochu vody, abyste si umyli nohy, a odpočinete si pod stromem. Přinesu kousek chleba, posílíte se a pak můžete jít dál, neboť proč byste jinak šli kolem svého služebníka?“ Odpověděli: „Nuže, udělej, jak jsi řekl!“ Abrahám pospíšil do stanu k Sáře a pravil: „Honem vezmi tři měřice mouky, té nejjemnější, zadělej ji a upeč placky!“ Potom Abrahám běžel ke stádu, vzal mladé krmné tele a dal ho služebníkovu, aby ho rychle upravil. Pak vzal kyselé i sladké mléko, tele již upravené a předložil jim to. Obsluhoval je pod stromem, zatímco jedli. Zeptali se: „Kde je tvá žena Sára?“

Dokončení na str. 8

byl ten jediný a poslední. Cokoliv tě láká a poutá více než on, nepochází od něho ani k němu nevede.

Připoj se k Marii a zeptej se jí, v čem spočívá její *nejlepší stránka*. Je to velice prosté. Ona ví, že Pán nás nenavštěvuje proto, že u nás hledá bohatě prostřený stůl s hojnou obsluhou. Vstupuje k tobě, aby tě sám pozval ke svému stolu: *Hle, stojím u dveří a klepu. Kdo otevře, k tomu vejdu a budu jíst – já u něho a on u mne.*⁽¹⁾ Kéž bys nepřeslechl jeho klepání, aby ses stal účastníkem *bohatství božské dobroty: Kristus je v tobě – naděje na věčnou spásu*. Proč chtěl k tobě vstoupit? Chce tě učinit spoluúčastníkem tajemství, o kterém *nikdo nevěděl: že můžeš na svém těle doplnit to, co ještě zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap k prospěchu jeho těla, to je Církve*. Přijmeš-li toto pozvání, je to ta nejjvznešenější služba, jakou můžeš svému Pánu prokázat.

Pane, jestliže jsem nalezl přízeň v tvých očích, nepřecházej kolem svého služebníka.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Zj 3,20

Na slovíčko

„Děti přestaly chodit do kostela.“ – „Syn mi řekl, že už nevěří.“ – „Vnoučata už se se mnou nechtějí modlit.“ ... Kolik takových bolestných vět už jsme museli vyslechnout!

Co odpovědět?

Dobře můžeme vnímat, že veškerá vysvětlování, že za všechno může špatná parta kamarádů, špatný svět, případně špatný katecheta či pravidelně neobsazená zpovědnice v kostele, jsou zbytečná a kontraproduktivní. Tím spíše by takovou byla snaha nutit ty, kdo skutečně víru ztratili, aby tuto krizi překonali tím, že budou chodit ke svátostem. Nevěřící lidé přece nejprve touží po víře a pak jdou ke svátostem velmi rádi sami a bez nucení. Tím více toto platí pro naše děti a mládež.

K „úspěšné“ odpovědi nás může inspirovat misijní praxe svatých Cyrila a Metoděje na našem území. Jejich misie byla vzhledem k hlásání víry jednoznačně úspěšná: víru v Ježíše Krista předávali od srdce k srdci, kdežto frančtí misionáři – už podle toho, jak se jejich biskupové chovali při soudním procesu ke svatému Metodějovi – svědčili spíše právě o nucení k víře, o nucení k životu v Církvi.

Všimněme si také, jak se od počátku církev šířila: Událost Letnic nebyla plánovaným „stadionovým evangelizačním podnikem“ nadšených misionářů. Byla překvapivým momentem, kdy zdánliví aktéři ztratili vládu nad sebou, Duch Svatý mocně působil skrze ně a zázračně nad jejich přirozené schopnosti vyjádřit tajemství víry slovy ve vlastním jazyku či v řeči, kterou neznali nebo na kterou nebyli nijakými rétorickými prostředky připraveni.

Ten den se však k úzkému kruhu apoštolů, učedníků a žen s Pannou Marií v jejich středu přidalo na tři tisíce lidí z různých částí Středomoří.

A co čteme o dalším šíření evangelia ve Skutcích apoštolů, epistolách či Zjevení svatého Jana? Letniční zá-

zrak Duch Svatý ve společenství věřících dále umocňoval. Výslech svatého Petra a Jana před veleradou a jeho dopad na šíření víry, zázračné osvobození papeže z vězení, setkání jáhna Filipa s komořím z Etiopie, křest celého domu pohanského setníka Kornelia, zázračné obrácení pronásledovatele Církve Šavla, jednotlivé milníky událostí na třech apoštolských cestách svatého Pavla – to vše postrádá lidskou koncepci. Lidské plány jsou zde naopak jednoznačně podřizovány plánu Božimu: „Duch Svatý nám zabránil“, čteme v evangeliu o zásazích Ducha Svatého do lidských plánů, jak a kde hlásat evangelium.

Věřící křesťané od počátku spolupracovali více na vedení Duchem Svatým než na sebe. Přirozenost a nadpřirozenost jejich šíření evangelia se takto snoubila: hlásali slovo o zmrtvýchvstání Ježíše Krista všude a vždy na podnět Ducha Svatého svými lidskými schopnostmi, které jeho působení umocňovalo a přesahovalo. Rodina, škola, pracoviště, bývalá přátelství získávaly své pravé místo v jejich životě až poté, kdy všichni uslyšeli slovo spásy a mohli se, jak zdůrazňuje svatý Marek v závěru svého sepsání evangelia, rozhodnout buď pro spásu, či pro zavržení.

A právě z těchto prostředí se rozvíjel život Církve: věřící rodiny se stávaly místem, kde se další připravovali ke křtu, místem slavení svatých tajemství v době, kdy se křesťané ještě nemohli scházet v kostelích, školy se stávaly místem šíření křesťanské nauky a morálky, pracoviště se stávala spolkovými, cechovními společenstvími Církve shromažďujícími se u jednoho oltáře k mešní oběti – rozvíjel se tak křesťanský umělecký, řemeslný, rolnický a vědecký život: totiž život společenství slavicích svátosti v prostředí modlitby, kterou inspiroval, vedl a v praktickém životě a předávání víry druhým dovršoval Duch Ježíše Krista.

Odpověď na otázku, jak se mohou naše děti a mládež, kteří Církev opustili, zase do ní vrátit, je nám nyní plasticky představena: vidíme společenství modlitby, v němž, jak to rovněž v jedné ze svých epístol dosvědčuje svatý Pavel, křesťané i katechumeni či hledající Boha vyznávají své hříchy, slyší slovo o cestě záchrany pro jejich duši, poznávají moc Ducha Svatého, setkávají se s Ježíšem Učitelem moudrosti, očekávaným Vykupitelem, a zasvěcují mu svůj život, tak jako jsme se my věřící svému Pánu odevzdali a při každém ofertoriu mše svaté znovu odevzdáváme. Toto společenství modlitby má mít domov v naší rodině, ve škole, kam děti chodí, ve společenství jejich takto věřících přátel, ve farnosti.

Otec arcibiskup Karel Otčenášek dokonce říkával, že pokud mladý člověk nemá takové společenství v místě, kde žije, má jít na místo, kde žijí Církev je, aby uchoval svou víru...

Nakonec pak nejdůležitější pro růst víry mladého člověka či ve víře se rozvíjejícího dítěte je poznání duchovního boje, v němž je ve společenství Panny Marie a svatých posilován, aby zůstal Ježíši Kristu věrný. To je možné právě ve společenství modlitby, zvláště v tom, které navenek žádné lidské parametry společenství nespĺňuje: mezi těmi, kdo v tichu kostela či kaple adorují Ježíše v Nejsvětější svátosti, aniž by nahlas řekli jedině slovo...

P. Oldřich

Všechno, co vidíme, prožíváme a dýcháme, je Bůh

Matka Elvíra před 30 lety
založila společenství CENACOLO v Medjugorje

Když se mluví s poutníky do Medjugorje o uspořádání a duchovním programu jejich poutní cesty, přijde se v řeči nejenom na horu Zjevení, na Křížový vrch, poutní mši a zpověď. Velmi často se v rozhovoru dojde také k práci a působení rádrového společenství CENACOLO v Medjugorje. Dějiny tohoto společenství a jeho zakladatelky, italské řeholnice Elvíry Petrozzi, jsou velmi zajímavé a ukazují nám velmi přesvědčivě působení Boží.

Sestra Elvíra založila společenství CENACOLO 16. července 1983. Úkolem společenství měla být podpora mladých lidí v krizových situacích. Zvláště lidé s drogovými problémy zde měli dostat možnost nového začátku.

Založení ale nebylo vůbec snadné. Sestra Elvíra to sama nejlépe popsala: „Něco v mém nitru mě stále pohánělo, abych se věnovala ubohým našich časů, zvláště mladým závislákům, protože neměli žádné bezpečí, žádnou rodinu, žádný pocit vlastní hodnoty. Jsou vyvrženi a nedůvěřiví vůči všemu. Začala jsem tedy u své představené vyprošovat svolení, abych se mohla věnovat těmto ubožákům. Moje prosba byla za šest let jedenáctkrát odmítnuta, protože moje představené neshledávaly, že bych měla dostatek důvodů pro tuto službu. Trpělivě jsem čekala, protože jsem byla přesvědčena, že jestliže to je vůle Boží, dostanu také povolení. A roku 1983 jsem je konečně dostala. Současně mi bylo povoleno otevřít první dům v Saluzzo, v Itálii.

Nebyla tu žádná materiální jistota. Mladá společnost musela zakusit mnoho strádání a bylo potřeba mnoho modliteb, neboť dům v Saluzzo, dnešní mateřský dům, byl po léta neobydlený a zchátralý. A první mladí, zoufalí a nemocní, už klepali a prosili o ubytování a bezpečí. A v této situaci ukázal Bůh znovu, že je tu pro nás. On se postaral, že všechny problémy mohly být odstraněny a společenství dostalo také potřebné prostředky pro

svoji milosrdnou práci. Nebyly to finanční prostředky, nýbrž lidé, kteří přinesli do řeholního společenství sebe a svůj život.“

Už po krátké době byl dům v Saluzzo přeplněn a byly zakládány další pobočky. Nejznámějším se stal dům v Medjugorje, ve kterém také sestra Elvíra žije a pracuje.

Až 2000 mládežníků z celého světa se léčí v 60 domech společenství CENACOLO. A kvóta úspěšnosti s 80 % je mnohonásobně vyšší než v obvyklých léčebných zařízeních. Jistě to spočívá v tom, že léčebné nasazení je úplně jiné. Vždyť tady stojí v popředí živé setkání s milosrdenstvím Božím. Pobyt mladých lidí se vyznačuje jednoduchým, ukázněným a křesťanským životem. Spiritualita je hluboce eucharistická a mariánská. Každý den se dělí pro všechny členy společenství (řeholníky, pomocníky a nemocnou mládež) na čas modlitby, práce, rozhovorů a na čas her a oslav.

Aby se mladým lidem usnadnily první kroky ve společenství, je každému nově přichozímu přidělen jeden „anděl strážný“. Ten má za úkol vysvětlovat novému hostu pravidla života ve společenství, být 24 hodin denně po jeho boku a pracovat s ním. Nový přichozí získá snad poprvé ve svém životě opravdového přítele. Někoho, kdo ho bezpodmínečně přijme.

Průběh dne je v CENACOLO pevně stanoven, a kdo se tam podrobuje terapii, musí jej také plně akceptovat. V 6.00 je budíček s následným růžencem a ranními chválami. V 7.30 se všichni setkají na snídani a v 8.00 začíná práce. Ta spočívá hlavně v jednoduché ruční práci v zemědělství, v zahradě, na domě nebo v jiných oblastech, které jsou důležité pro samozásobení a chod společenství. Ve 12.00 je pro všechny společný oběd. Odpoledne se rozdělí mezi práci, modlitbu a růženec. V 18.00 je večere a večerní modlitba. Podle příležitosti je také vícekrát v týdně mše svatá.

Alkohol, cigarety a hlasitá hudba jsou přísně zakázány.

Materiální věci nemají ve společenství žádný význam. Člověk je důležitější než peníze a kariéra. Každý, kdo ve společenství hledá pomoc, se setká s velmi jednoduchým, rodinným životním stylem, v němž znovu odhalí hodnotu přátelství, práce a prožívané víry. Učí se také konfrontovat se svými slabostmi a prosit Ježíše o pomoc.

V ročním tématu společenství pro rok 2012 „Opravdové přátelství“ vyjádřila sestra Elvíra vlastně všechno, co vytváří úspěch léčebného nasazení: „Musíme odmaskovat modly, které nás vnitřně užírají a skrze něž jsme osamoceni.

Musíme znovu objevit schopnost stát se muži a ženami, kteří ze srdce milují, kteří jsou něžní a milosrdní. My všichni si přejeme někoho, kdo nás má rád, s nímž můžeme vybudovat hluboké přátelství.

Abychom se naučili milovat, je důležité spolu mluvit a skutečně se vzájemně poznat. Mnozí z nás mají strach vyměnit srdce z kamene za srdce z masa.

Bojíme se toho, abychom odkryli, že máme srdce, které bije, které trpí a miluje, pláče a má radost.

Ale kdo má odvahu nechat se vyléčit láskou Boží, kdo se otevřeně k němu přizná, je schopen velkých činů solidarity, přátelství a lásky.“

Také rodiny mladých lidí jsou vyzývány, aby se vydaly na cestu obrácení a obnovy. Pro rodiče často není tato cesta lehká, odevzdat děti a zase znovu budovat novou důvěru s nimi. Proto je zvláště důležité tuto cestu doprovázet modlitbou a otec i matka musí být na této cestě zajedno. Společenství může rodinu podporovat, ale ne nahrazovat. Vazba mezi rodiči a dětmi je pevným základem pro cestu spásy dětí.

U příležitosti 25. výročí CENACOLO ocenil toto společenství také papež Benedikt XVI. v rámci své týdenní katecheze a popřál mu, aby i dále bylo pro mnoho mladých lidí rodinou, v níž se budou moci setkávat s Kristem.

Z Maria heute 7-8/2013
přeložil -mp-

Alzheimerova nemoc – šance na větší lidskost

Tato nemoc se stává společenským problémem navzdory lékařskému pokroku

Návrat ke křesťanské podstatě

Alzheimerova nemoc není vy-
léčitelná, ještě ne. Možná
se blížíme k tématu s afo-
rismem kolumbijského filosofa a esejis-
ty Nicoláse Gómeze Dávily, který řekl:
„Opravdové problémy nemají žádné řeše-
ní, jenom své dějiny.“ Řešení by se moh-
lo najít v budoucnosti, ale teď se zdá, že
současného pohledu, že se bude problém
jen zvětšovat. Některá čísla by to mohla
podtrhnout: Dnes máme podle údajů Ně-
mecké Alzheimerovy společnosti 1,4 mi-
lionu pacientů s Alzheimerovou nemocí
v Německu, za deset let to budou podle
odhadů odborníků nejméně dva miliony.
A to neplatí jenom pro Německo. Rych-
lé stárnutí populace v Evropě umocňuje
tento problém také v celé EU. Podle od-
hadů ALCOVE (Alzheimer Cooperative
Valuation in Europe) a pracovní skupiny,
jejíž členové pochází z 19 států EU, exis-
tuje v současnosti asi sedm milionů paci-
entů a v roce 2035 jich bude nejméně je-
denáct milionů. Alzheimerova nemoc se
stane masovým problémem – pro zdra-
votnické systémy, pro pečovatelské slu-
žby, pro rodiny. Otázka zní: Když se nedá
léčit, neexistuje žádné řešení, jak se po-
stavit k tomuto problému? Jak se s tím
vyrovná tato společnost?

U základních otázek, které se týka-
jí soužití lidí, je většinou smysluplné ze-
ptat se dějin. Staří Řekové měli zhruba
dva společenské modely: souhlasný mo-
del a konfliktní model. Pro Aristotela by-
lo přátelství vazbou společnosti. „Přáte-
lství je to nejpotřebnější v životě,“ řekl ve
své nikomašské etice a jako nejlepší způ-
sob přátelství jmenoval ten, při němž si
oba přátelé přejí nezištně a zdarma spo-
lečné dobro. To je trvalejší než takové
přátelství, v němž přátelé spolu žijí je-
nom kvůli nějaké výhodě. Rozumí se sa-
mo sebou, že opravdová forma přátelství
spočívá na lásce, a to v klasickém smyslu,
jak to o 1500 let později definoval Tomáš
Akvinský: Chtít někomu konat dobro.

Před takovou základní otázkou stojí
ten, kdo se stará o nemocného Alzhei-
merovou chorobou. Podle současných

měřítek jsou tito nemocní pro společnost
nepotřební. Nemají žádnou novou paměť.
Mozkově organicky podmíněné omezení
především intelektuálních schopností, ja-
kož i časové, místní a situační orientace
jim odnímá výkonnost, nemohou už pra-
covat, podávat žádný výkon, jenom ješ-
tě stojí peníze. To je, jak popisuje Man-
fred Lütz ve svém bestselleru *Irre - wir
behandeln die Falschen* (Omyl – ošetřuje-
me ty nesprávné), „pokušení ukázat těm-
to lidem východisko. Odpovídající orga-
nizace ve Švýcarsku se jmenuje *Exit*, ta
vyřízeným lidem urovnává cestu ke smr-
ti. V takové chladné diktatuře, která je za-
ložena na svých počítačových vlastnos-
tech pyšných zdravých, není místo pro
citové, slabé, citlivé a nemocné demen-
ci.“ Ale, jak říká Lütz, „ty vlastní lidské
schopnosti, láska, důvěra, mírnost, milo-
srdenství, vděčnost, radostnost, solidari-
ta, radost, šťastný život u vědomí neopa-
kovatelnosti každého okamžiku, zůstávají
také u nemocných demencí dlouho za-
chovány.“ Z toho vyplývá: Starat se o
nemocné Alzheimerovou nemocí není mož-
né bez přátelství, není možné bez lásky.

Ale když tito nemocní už nejsou schop-
ni rozpoznat dobro, které jim člověk chce
dát, když už vůbec nevidí a nepoznávají,
kdo, který přítel, která milovaná osoba
jim chce poskytnout nezištně dobro, má
to ještě nějaký smysl? Má. Tato otázka po
smyslu existujícího nebo končícího živo-
ta byla položena krátce po válce. V roce
1949, kdy lidé ještě trpěli hladem a chtěli
přežít, kdy ještě paměti plynuly obrazy
ohně a kdy bylo jasné jako pramen horské
vody, kam může vést blud ideologů a zba-
bělost dobrých, v této době vydal Roma-
no Guardini malý spis o právu klíčícího
lidského života. A v odstavci s nadpisem
Rozhodující stanovisko píše: „Konečná od-
pověď spočívá v poukázání na skutečnost,
že dozrávající život je člověk. Člověka ale
nesmíme zabít, když se nemůže bránit,...
a důvod pro to spočívá v důstojnosti jeho
osoby.“ A potom rozvíjí řetěz příčin ještě
dále. Citují: „Člověk není nedotknutelný
proto, že žije a má právo na život. Takové

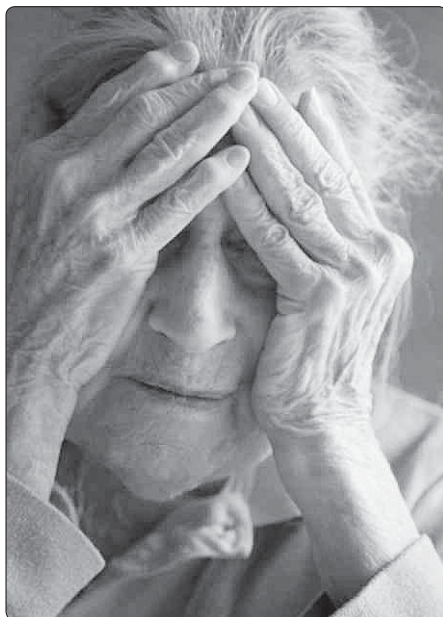
právo by mělo také zvíře, protože to žije
také tak..., ale život člověka je nedotknu-
telný proto, protože je osoba.“ Potom de-
finuje Guardini tento pojem a pokračuje:
„Osoba je schopnost k sebeurčení a sebe-
zodpovědnosti: k životu v pravdě a mrav-
ním pořádku. Není povahy psychologické,
nýbrž existenciální. V podstatě nezávisí
ani na stáří, ani na tělesně-duševním sta-
vu, ani na nadání, nýbrž na duchové du-
ši, která je v každém člověku. Personali-
ta může být neuvědomělá, jako u spícího.
Přesto je tady a musí se cítit. Může být ne-
rozvinutá, jako u dítěte. Přesto už si zaslu-
huje mravní ochranu. Je dokonce možné,
že vůbec nevstoupí v činnost, protože pro
to chybí fyzicko-psychické předpoklady, ja-
ko u duševně nemocných nebo u idiotů.
Tím se ale odlišuje civilizovaný člověk od
barbara, že si jich váží i v tomto zahalení.
Tato osobitost dává člověku jeho důstoj-
nost... Úcta před člověkem jako osobnos-
tí vede k požadavkům, o nichž se nesmí
diskutovat. Důstojnost, ale také blaho, ba
nakonec trvání lidství závisí na tom, zda
se tak děje. Jestliže se o ní, o důstojnos-
ti, začne pochybovat, sklouzne všechno
do barbarství.“

Pochopit jednotlivého člověka jako
osobu, jako dítě Boží, nezávisle na majet-
ku a výkonu. V tom spočívá smysl, ano
i výkon nemocných Alzheimerovou cho-
robou. Nutí nás k účtě důstojnosti, tím
k lidskosti. Apelují na naši schopnost přá-
telství, na naši schopnost nezištně lásky.
Tím zabraňují sklouznutí do barbarství.
Svoji přítomností nám připomínají základ-
ní lidský postoj, bez něhož bychom moh-
li zapomenout na náš civilizační standard
a náš pokrok. Vrhají nás zpátky ke křesťan-
skému jádru soužití. Oni nevědí, co činí
– a právě proto jim dlužíme poděkování.

Jak můžeme vyrovnat tento dluh vděč-
nosti? To je téma terapií, a tady se už po-
hybujeme v interdisciplinární šedé zóně,
možná dokonce v minovém poli kompe-
tencí. Jisté je toto: Nemoc se vyznačuje
tím, že nová paměť, která je tak důleži-
tá pro všední život, slábne a nakonec se
ztratí. Naproti tomu funguje stará paměť

lépe než u zdravých lidí. Krásný příklad k tomu ukazovala německá televize ARD začátkem května 2013 v jednom reportážním dokumentu novináře SWR Wolfganga Lucka. Jedna pacientka ve Vesnici zapomnění v Thajsku, kde deset nemocných Alzheimerovou nemocí bylo opečováno během jedné hodiny třemi osobami, si přála od návštěvníka novější paměť. Myslela přesněji novou paměť. Byla to Švýcarka, mluvila plynule anglicky, protože vyrostla v Anglii (stará paměť), zapomněla ale, co jí řekli před půl hodinou.

Stará paměť funguje, nová paměť vysadila. To je vklad pro některé terapie. Například léčbu v zahradě, nebo léčbu hudbou. Tyto ožívují přes smyslové vnímání jako vůně a poslech vzpomínky ze staré paměti. Vůně čerstvých jahod, kytice šeríku, růžového keře nebo melodie starého šlágru..., které také u nás zazní v mozku, když slyšíme už jen titul. Všechny tyto vzpomínky jsou vázány na city, budí spjitosti, které pocházejí třeba z pozdního mládí, z doby zamilovanosti, možná ale také z dětství, z doby nezátíženosti, domova a bezpečí, doby malého nebo velkého štěstí. To nemusí být jen šlágr. Marlies Schultke, protestantská farářka ve farnosti Nejsvětější Trojice v Charlottenburgu, slouží po devět let bohoslužbu speciálně pro dementní lidi. S úspěchem – lavice jsou stále plně obsazeny. Když zvoní zvonky a varhany hrají, vzpomínají si staří lidé například na svoji konfirmaci nebo jiné návštěvy bohoslužeb. To jsou vzpomínky na mladá léta a pak stačí jenom zaklepat, „oni to pak uslyší“, říká Schultke. Oltářní prostor je při těchto bohoslužbách zapl-

něh velkými obrazy, lidé jsou v oblečení dvacátých let, a při každých bohoslužbách se zpívá píseň „Viš, kolik hvězdiček svítí“. Paní Schultke si vzpomíná: Jeden muž, který trpěl afázií, úplnou ztrátou řeči, a vlastně vůbec nemohl mluvit, zpíval najednou spolu s ostatními. „Obrátili jsme se, opravdu zpíval s námi,“ vyprávěla, „potom ovšem znovu přestal zpívat, ale mohl, podnícen vzájemností, opravdu zpívat. To bylo úžasné.“

Sluch, chuť a vůně, všeobecně smyslové orgány, které člověk rozvíjí jako první, a to ještě v těle matčině, utvářejí osobnost velmi časně. Oblíbenou písní nově narozeného kojence je ta píseň, kterou si broukala nebo zpívala matka v těhotenství. To je to nejdůležitější a uvádí dítě nejdříve do spánku. Toto působení je možné rozvinout snad také ve vysokém

stáří. Elmar Trapp, vedoucí duchovní péče o staré v Kolíně, má ve svém konceptu bod „setkání u posteli starých lidí“. Chce zavést „obřad na dobrou noc“, jak říká, „nalézt, jakou oblíbenou modlitbu nebo píseň nemocný má“. City jsou architektury mozku, napsal Stanley Greenspan, průkopník výzkumu spojení. Ty jsou, když chceme, architektury vzpomínek, architektury pozdního štěstí.

Tělo má určitě také paměť – a výzkum mozku na to mnohokrát poukázal. Neurobiolog Joachim Bauer z Freiburgu k tomu napsal knihu *Das Gedächtnis des Körpers* (Paměť těla). Patří k řadě amerických neurobiologických studií, které zjišťují, jak na to odkazuje třeba nositel Nobelovy ceny Eric Kandel, že nové objevy o spojení mezi „mind“ (duch) a „brain“ (mozek) vyžadují změnu myšlení v lékařství. Tu všechno, co duševně konáme, duševně cítíme a ve vztazích vytváříme, nachází odraz v tělesných strukturách; lékařství pro „tělo bez duše“ by dávalo právě tak malý smysl jako psychologie pro „duši bez těla“. Joachim Bauer popisuje v tomto smyslu fascinující skutečnost, že totiž činitele, které jsou řízeny geny a mohou ovlivňovat zdraví, z podstatné části přicházejí z oblasti mezilidských vztahů. Všude tam, kde se množství a kvalita mezilidských vztahů zmenšuje, zvyšuje se riziko nemoci. A mezilidské vztahy, to znamená právě také emoce. Mohlo by se také říci: Lásku. Řečeno slovy z jeho knihy *Princip Menschlichkeit* (Princip lidskosti): „Jsme – z neurobiologického hlediska – bytosti založené na společenské ozvěně a spolupráci.“ ▶

ALZHEIMEROVA NEMOC V ČÍSLECH (fakta a prognózy)

- 200 000 nových onemocnění každý rok v Německu
- 1,4 milionu pacientů žije v současnosti v Německu
- 2 miliony jich bude pravděpodobně v roce 2025
- 6,8 milionů je dnes v Evropě
- 11 milionů bude v roce 2035
- 95 % jsou nemocní starší 65 let
- 7 let je průměrné trvání nemoci do smrti
- 60 % všech dementních onemocnění jsou lidé s Alzheimerovou nemocí
- 50 % všech více než 90letých lidí mají/budou mít Alzheimerovu nemoc

► Tento poznatek, snadno pochopitelný i pro laiky, je podkladem pro mnohé léčebné modely. Je to vlastně jako u malých dětí, v chladné řeči politiky se nazývá U-3. Také oni nemocní mají sotva obsah v nové paměti, žijí z podpory a aktivity. Tedy z komunikace a zaměstnání. To je také principem zahradní léčby. Smyslové vzpomínky – vůně, sluch a chuť, které se člověk naučil nejdříve (viz výše), budou vyvolány a bude podpořeno to smyslové, motorika a soustředěnost. Dotýkání a citění rostlin, modelování země, a to všechno pod širým nebem. Zkušenost přírody spojená s komunikací, to smyslové a emocionální při ošetřování rostlin a pak ještě zážitek z úspěchu při sklizni, to dělá radost a pocit uspokojení. Thomas Haase, rektor Vysoké školy pro zemědělskou pedagogiku a životní prostředí ve Vidni, odkazuje na studie, které ukazují, že „v geriatrii se nasazením zahradní terapie zmenšil zřetelně příjem antidepresiv a hybnost zůstala zachována déle“.

Samozřejmě, víme také, že pacient s Alzheimerovou nemocí v pozdním stadiu všechno zapomíná, neví už, kdo je, jaké datum máme, jak se jmenuje ošetřovatelka, která se o něho denně stará. Žije v úplné přítomnosti. A není právě toto pro nás nesmírně cenným poukazem? Žijeme v představě, že musíme odbourat minulost a nastolit budoucnost. Ale není život přítomnost, to, co je tady a teď? To nemá nic společného s životní filosofií ve stylu „carpe diem“. Člověk musí plánovat, aby tvořil, zvláště když má rodinu nebo zodpovědnost za jiné lidi. Ale v tomto plánování má mít místo také bezúčelnost, čas, který nejsou peníze. To nám říkají tito alzheimerovští blízní. Rozhovor, nezištné věnování se, úžas z poznání, všechno toto nazývali Řekové volnou chvílí, odpočinkem a to byl pro ně vrchol života. *Schola*, od tohoto slova pochází slovo *Schule* (škola), je latinské slovo pro řecké slovo *múza*. Při překladu z řečtiny do němčiny se překroutilo něco základního. U Aristotela znamenalo, že centrem naší kultury musí být múza, odpočinek, nikoliv práce. Múza jako základ západní kultury. Člověk má být, tak píše ve své *Metafyzice*, „nemúzický“, tedy zaměstnaný, pracující, „aby měl múzy“. Člověk má pracovat, aby žil, dá se vyjádřit poněkud pozměněně, v našem totalit-

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

Odpověděl: „Tady ve stanu.“ (Hospodin) řekl: „Vrátím se k tobě napřesrok v tento čas a tvá žena Sára bude mít syna.“

2. čtení - Kol 1,24-28

Bratři! Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho, protože tím na svém těle doplňuji to, co zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap; má z toho prospěch jeho tělo, to je církev. Do jejích služeb jsem se dal, jak to bylo ve shodě s Božím darem, který mi Bůh svěřil, abych vám plně oznámil Boží slovo, totiž to tajemné rozhodnutí, které bylo skryté od věků a od pokolení, ale které teď bylo odhaleno jeho věřícím: těm Bůh chtěl oznámit, jaké bohatství božské slávy je pro pohany v tomto tajemném rozhodnutí, že Kristus je ve vás, naděje na věčnou spásu.

O něm my kážeme, každého člověka napomínáme, každého člověka učíme s veškerou moudrostí, abychom každého člověka učinili dokonalým ve spojení s Kristem.

Evangelium - Lk 10,38-42

Ježíš přišel do jedné vesnice, kde ho přijala do domu nějaká žena jménem Marta. Měla sestru, která se jmenovala Marie. Ta se posadila Pánu k nohám a poslouchala jeho řeč. Marta měla plno práce s obsluhou. Přistoupila k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mě má sestra nechala obsluhovat samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“ Pán jí odpověděl: „Marto, Marto! Děláš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí. Jen málo je třeba, ano, jen jedno. Marie si vybrala nejlepší úděl, a ten jí nikdo nevezme.“

ně-ekonomickém světě práce. Tuto starou nauku nebo životní moudrost nám připomínají nemocní Alzheimerovou nemocí.

Pokud je to tak, je to dobře. V praxi se ovšem nemyslí vždy na Aristotela. Jeden praktik, dřívější vedoucí sociálního úřadu v Bonnu, Dieter Liminski, měl vůdčí motiv: „Kvalita nějaké společnosti se pozná podle toho, jak zachází s menšinami, se starými a dementními, s postiženými a nemocnými.“ Tady má společnost, tedy také stát, ve vlastním zájmu povinnost pomoci nejenom nemocným, nýbrž také postiženým příbuzným. Také to je část přítomnosti. Každý potřebuje, už kvůli společenské situaci, také své vlastní místo ústupu, nemocní zase podle svého stadia postižení ošetření v průběhu dne. Naráží tady lidskost na svoje hranice? Guardini viděl „nelidskost člověka“ v bezprostřední souvislosti se zapomením povahy člověka a Boha a použitím téměř velitelské, ale také zavadějící technologie. To je moderní barbarství, druh Alzheimerovy choroby moderních civilizací.

Politické diskuse o tom teprve začínají. Budou čím dál hlasitější. Existují také šťastné, zdařilé iniciativy mezi politikou a vědou. Řada symposií, vyvolaná profe-

sorem Wolfgangem Mohnikem k otázkám výzkumu rakoviny, se zabývala na svém 11. symposiu v květnu v Berlíně dvěma aktuálními „epidemiemi“: Alzheimerem a rakovinou prsu a poukázala také na lidské a společenské následky především u Alzheimerovy nemoci.

Dekadenti byli už v době Aristotela. Sofisté propagovali konfliktní společenský model. Vlastní užitek byl prvořadý. Thrasymachos byl jedním z nich. Co je technicky proveditelné, to se udělá, bez ohledu na ztráty, to bylo jeho krédo. Je to model brutality, represe. Také dnes můžeme říci: Starý spor o společenský model není rozhodnut.

Jak budeme zacházet s nemocnými Alzheimerovou nemocí nebo vůbec se slabými, rozhodne o tom, zda zůstaneme solidární lidskou společností, nebo sklouzneme do represivní, barbarské. Obojího je člověk schopen, jak ukazují dějiny.

Abychom zmínili Nicoláse Gómeze, problém prochází celými dějinami. Současný život, přítomnost nemocných Alzheimerovou chorobou, nám ukazuje na dobré časy dnes i v dějinách – a poukazuje na možné stupňování, na snad ještě lepší časy.

Z Der Fels 7/2013 přeložil -mp-

První setkání papeže Františka a Benedikta XVI. na veřejnosti

Ve Vatikánských zahradách nedaleko baziliky sv. Petra byla 5. července požehnána socha sv. Michaela archanděla, ochránce všeobecné církve a patrona městského státu Vatikán.

Při této příležitosti se poprvé na veřejnosti setkali papež František a Benedikt XVI., byt přítomni byli pouze obyvatelé a zaměstnanci Vatikánu. Benedikt XVI. pozval papež František, který krátce promluvil o okolnostech toho obřadu.

„Dali jsme si schůzku tady ve Vatikánských zahradách kvůli inauguraci monumentu svatého Michaela archanděla, patrona městského státu Vatikán. Jde o iniciativu plánovanou již dříve se schválením papeže Benedikta XVI., kterému patří stále naše sympatie a uznání a kterému chceme projevit svoji velkou radost, že je dnes přítomen mezi námi. Z celého srdce díky!“

Svatý otec pak pokračoval: „Ve Vatikánských zahradách jsou různá umělecká díla. To, které dnes přibýlo, má však zvláštní význam jak díky svému umístění, tak díky svému sdělení. Není to totiž pouze oslavné dílo, ale výzva k reflexi a modlitbě, která dobře zapadá do probíhajícího Roku víry. Michael, což znamená »Kdo je jako Bůh?«, je bojovník za primát Boha, za jeho transcendenci a moc. Michael bojuje za znovuzřízení božské spravedlnosti, brání Boží lid před jeho nepřáteli a především před tím, který je po výtce nepřítelem, tedy ďáblem. A svatý Michael vítězí, protože v něm jedná Bůh. Tato socha nám tedy připomíná, že zlo je poraženo, žalobce je demaskován a jeho hlava rozdracena, protože spása se uskutečnila v Kristově krvi jednou provždy. I když se ďábel stále snaží drásat archandělovu tvář i tvář člověka, Bůh je silnější. Jeho vítězství a jeho spása je nabízena každému člověku. Na cestě a v životních

zkouškách nejsme sami, jsme doprovázeni a podporováni Božími anděly, kteří jakoby nabízejí svá křídla, aby nám pomohli překonat mnohá nebezpečí a abychom se mohli přenést vysoko nad oněmi skutečnostmi, které mohou obtížít náš život nebo nás stáhnout dolů. Zsvěcením městského státu Vatikán svatému Michaelu archandělovi jej prosíme, aby nás bránil před Zlým a vyhnal jej ven.“

Městský stát Vatikán byl zároveň zsvěcen také svatému Josefovi, opatrovníkovi Ježíše a Svaté rodiny. „Jeho přítomnost,“ řekl pak papež František „ať nás učiní ještě silnějšími a odvážnějšími při vytváření prostoru pro Boha v našem životě, abychom vždycky přemáhali zlo dobrem. Jeho prosíme, aby nás opatroval a staral se o nás, aby život Milosti v každém z nás každým dnem stále více rostl,“ končil papež František svoji promluvu ve Vatikánských zahradách.

Podle www.radiovaticana.cz

Lumen fidei - Světlo víry - dokončení ze str. 2

zemi z nebeských výšin, čím se liší naše konání od hemžení mravenců a včel?“ Jádrem biblické víry je láska Boží, jeho konkrétní péče o každého člověka, jeho plán spásy, který objímá celé lidstvo a celé stvoření a který vrcholí vtělením, smrtí a vzkříšením Ježíše Krista. Bude-li tato skutečnost zatemněna, bude chybět kritérium pro rozlišení toho, co činí život člověka cenným a jedinečným. Ztratí své místo ve světě, rozplyne se v přírodě zřeknutím se své mravní odpovědnosti anebo si bude nárokovat, že je absolutním rozhodčím a bude si přisuzovat moc manipulovat bez omezení.

55. Víra nám ve zjevení lásky Boha Stvořitele umožňuje více respektovat přírodu, rozpoznat v ní gramatiku, kterou sepsal On, a příbytek svěřený nám, abychom jej pěstovali a opatrovali; pomáhá nám najít modely rozvoje, které se nezákládají jenom na užitečnosti a zisku, ale považují stvoření za dar, za který všichni dlužíme; učí nás rozpoznat spravedlivé

formy vlády uznáním, že autorita přichází od Boha, aby sloužila obecnému dobru. Víra stvrzuje také možnost odpuštění, které často vyžaduje čas, námahu, trpělivost a nasazení. Odpuštění je umožněno objevem, že dobro je vždycky původnější a silnější než zlo, že slovo, kterým Bůh stvrzuje náš život, je hlubší než všechny naše negace. Mimochodem, i z čistě antropologického hlediska je jednota nadřazena konfliktu. Musíme na sebe vzít také konflikt, ale jeho prožití nás musí vést k jeho vyřešení, překonání a přetvoření na článek řetězce, na rozvoj směřující k jednotě.

Vytráčí-li se víra, je tu riziko, že se vytratí také základy žití, jak varuje básník T. S. Eliot: „Potřebujete snad, aby vám někdo řekl, že ony skromné úspěchy, které vám dovolují být hrdými na vychovanou společnost, stěží přežijí víru, které vděčí za svůj smysl?“ Odstraníme-li víru v Boha z našich měst, oslabí se naše vzájemná důvěra, bude nás sjednocovat

jenom strach a stabilita bude ohrožena. List Židům praví: „Bůh se za ně nestydí a nazývá se jejich Bohem a připravil jim město.“ (Žid 11,16) Výraz „nestydět se“ se pojí k veřejnému uznání. Znamená to, že Bůh veřejně vyznává svým konkrétním jednáním svoji přítomnost mezi námi, svoji touhu upevnit vztahy mezi lidmi. Budeme se snad my stydět nazvat Boha svým Bohem? Budeme Jej snad jako takového nevyznávat v našem veřejném životě a neprosazovat velkolepost společného života, který umožňuje On? Víra osvěcuje sociální život, má tvůrčí světlo pro každý nový moment dějin, protože všechny události vztahuje k počátku a údělu všeho v Otci, který nás miluje.

Dáno v Římě, u svatého Petra, 29. června 2013 na slavnost svatých apoštolů Petra a Pavla v prvním roce pontifikátu.

+ Franciscus

*Přeložil Milan Glaser,
Česká sekce Rádia Vatikán*

Je zakázané to říkat, ale s pohlavím se nežertuje

Rodová (gender) ideologie „jistě napáchá víc škody než marxismus“. Napsal to Mons. Tony Anatrella, mezinárodně známý psychoanalytik, odborník na sociální psychiatrii, docent na svobodných Fakultách filosofie a psychologie v Paříži a na Kolegiu bernardinů (Collège des Bernardins). Je také konzultantem Papežské rady pro rodinu a Papežské rady pro pastorační ve zdravotnictví. Svou nejnovější knihu o teorii „gender“ a původu homosexuality, vydanou nedávno v San Paolo, napsal Anatrella právě s cílem upozornit na existenciální a společenské důsledky teorie, která neguje pohlavní rozdíl mezi mužem a ženou. Při této příležitosti byl s ním veden následující rozhovor.

Monsignore, co se může stát lidem, kteří nevidí jasné rozdíly mezi pohlavími?

Nyní ještě nevidíme důsledky popírání odlišnosti pohlaví, ale za takových dvacet let to bude zřejmé: Půjde-li to takto dále, staneme se svědky velké krize identity a šíření psychických problémů. Skutečnost se smísí s představami a nic se už více nebude považovat za stabilní. Chronická nejistota navíc plodí násilné jednání

dojít k velmi vážným problémům: kromě homosexuality jsou to alkohol, drogy, bulimie a mnohé další.

Tedy homosexualita nemá fyziologický, neurologický anebo genetický původ?

Téměř všechny studie se shodují v tom, že zde jde o narušení psychiky, jak to tvrdil už Sigmund Freud. Muž a žena dozrávají psychicky tím, že během dětství

ni povahou nezřízené, protože homosexuali neumí vyřešit svou frustraci tím, že se spojí s člověkem stejného pohlaví. Vzdor tomu, že prožívá takové vztahy, zůstává neuspokojený. Proto církev pobízí osoby, které jsou skutečně homosexuální (pokud ne, mohou podstoupit terapii, která je dovede k heterosexualitě), aby se zdržovaly praktikování homosexuality a snažily se dívat do nitra a zakládat své vztahy na jiné lásce, která může zahojit jejich ránu, a tou je láska Krista v církvi. Je to namáhavá cesta, ale jediná, která umožňuje žít v tomto stavu v pokoji. Existují křesťané, kteří mají takovéto sklony a přijímají je, avšak nechtějí je projevovat navenek nebo praktikovat. Někteří mohou mít špatné zkušenosti a chtějí to změnit, přičemž nacházejí ve víře v Krista zdroj své cesty ke štěstí: v lásce církve může každý člověk najít své místo.

Nyní ještě nevidíme důsledky popírání odlišnosti pohlaví, ale za takových dvacet let to bude zřejmé: Půjde-li to takto dále, staneme se svědky velké krize identity a šíření psychických problémů.

ní. Dítě vyrůstá zdravě a bezpečně, když může zvnitřnit pohlavní rozdílnost. Pokud nastává konflikt při jejím akceptování, anebo jej mentalita okolí nutí nepřijmout rozdílnost pohlaví, stává se dítě náchylnější k tomu – jako se to stává u homosexuálů –, že vyrůstá v depresi, je nejisté a neschopné akceptovat rozdílnost. Obrovské psychické škody způsobené rozvojem, které v současnosti pozorujeme, nejsou ničím oproti tomu, co může způsobit rodová ideologie pro budoucí generace.

Hovoříte o narůstajícím šíření homosexuálního chování. Je to jen důsledek přijetí tohoto modelu jako normálního, anebo i převládající narcistické mentality?

Říkáme, že narcistická mentalita, která odmítá odlišnost jako prvek nevyhnutný pro naplnění člověka, ulehčuje homosexualitu. Případy homosexuálního chování přibývají, protože společnost namísto toho, aby pomáhala člověku přijmout nejdříve své a potom opačné pohlaví, napomáhá jeho regresi do infantilní fáze sexuality, v které se odlišnost nechápe jako pozitivní. Pokud však nebudeme pomáhat dítěti, aby vyšlo ze sebe sama a překonal tyto infantilní fáze, např. anální, může

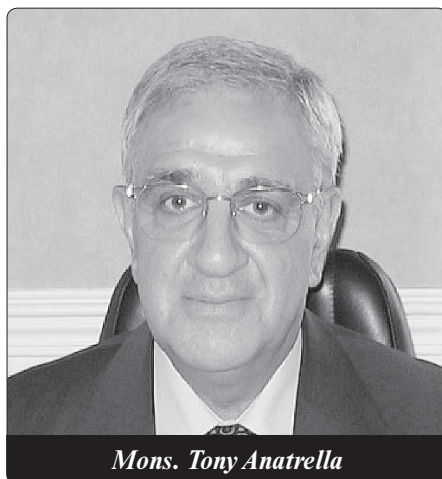
a adolescence zvnitřňují vlastní pohlavně rozlišené tělo. Když se tak nestane, jednotlivec neakceptuje vlastní skutečné tělo a namísto toho přijímá jiné, které nekoresponduje s jeho osobní skutečností: toto imaginární tělo se liší od skutečného těla.

Ve vaší knize se píše, že homosexualita je vlastnická, ve vztahu k druhému hledá vyplnění nedostatku a není schopná darovat se. Jak tedy může církev od homosexuálů žádat, aby žili v čistotě?

Církev říká, že sexuální úkony mezi osobami stejného pohlaví jsou svou vnitř-

Jaký je vztah mezi rodovou lobby a populací, kterou – jak tvrdí – reprezentuje? Reprezentují tyto nátlakové skupiny opravdu všechny homosexuály?

Homosexuální lobby dělá mnoho povyku. Jasně to vidíme, když organizují manifestace, jako jsou pochody Gay Pride, které jsou otevřené i pro heterosexuály, aby byla zajištěna co největší účast. Je však skutečností, že homosexuálové představují velmi malé procento celkové populace. Výzkum ve Francii ukázal, že v roce 2008 jen 1,1 % mužů a 0,3 % žen mělo sexuální kontakty s osobami stejného pohlaví, což nevyhnutně neznamená, že to byli skuteční homosexuálové. Hovoříme tedy o nepatrné menšině, avšak s velkou mocí v oblasti politiky a médií, která chce vnučovat svůj životní styl většině populace, jež neví, co se vlastně děje: média mají takovou moc a psychologický vliv, že za špatného se považuje už i ten, kdo se ptá, aby to pochopil. Donutí nás považovat za normální i to, co člověk odjakživa vnímal

Mons. Tony Anatrella

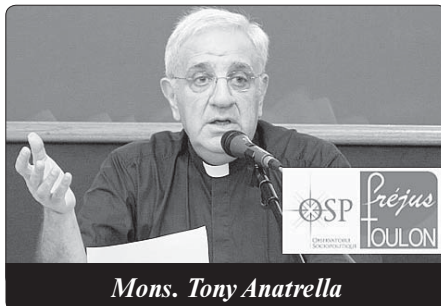
jako evidentně problematické. Dokonce jsou zakázané i diskuse o otázce původu homosexuality.

Tedy problém, který se dotýká jen několika osob, se mění v epochální otázku. Jak je možné, že lobby, která reprezentuje jen nepatrnou část populace, má takovou moc?

Abychom pochopili tento fenomén, musíme jej umístit do historického rámce na začátku padesátých let minulého století, kdy se začala rozvíjet ideologie sexuálního liberalismu, jež chtěla zredukovat sexualitu na její infantilní a hravý aspekt. Následně se začátkem sedmdesátých let začalo tvrdit, že sexuální požitek je primárním právem osoby, tedy i dítěte. Tehdy se rozšířila homosexualita a stala se legitimní. Dnes se nacházíme v situaci, kdy se homosexualita považuje za sexuální identitu díky intenzivní práci gay-aktivistů ve všech nejdůležitějších institucích, jako je OSN a Evropská unie, které nyní homosexualitu znovu definovaly. Počátkem sedmdesátých let se gay-aktivisté chtěli velmi prosadit, a proto začali používat verbální a fyzické násilí: homosexuální sdružení intervenovala na všech lékařských kongresech, a to i brutálními metodami, vytrhávajíc mikrofon tomu, kdo se opovážil vznést pochybnosti. Obsadili strategická místa a infiltrovali se i do správní rady Sdružení amerických psychiatrů. Tak dosáhli, že homosexualita byla vyňata ze seznamu nemocí, a to rezolucí dosaženou hlasováním poté, co byly všem členům předem zaslány osobní dopisy: nikdy se nestalo, aby bylo odborné stanovisko přijaté hlasováním. Od té doby je pro lékaře téměř nemožné, aby přistupovali k homosexualitě také z odborného hlediska. Následně Světová zdravotnická organizace a legislativy jednotlivých států začaly popírat existenci sexuální odlišnosti, přičemž nejdříve akceptovaly homosexualitu jako normální, potom povolily manželství mezi osobami stejného pohlaví a nakonec jim umožnily i adopci dětí.

Tvrdíte, že homosexuálové trpí. Pokud je to tak, proč se nikdo nebouří a nežádá o pomoc?

Kdo připouští a chápe, že to není v důsledku společnosti, na kterou projektuje

Mons. Tony Anatrella

svoji mánii pronásledování a u které hledá potvrzení, jež nenašel u rodiče, často hledá pomoc. Je však evidentní, že aktivisté si to buď neuvědomují, anebo nechťejí z tohoto bludného kruhu vyjít ven: říkají, že netrpí, ačkoliv stále vychází na povrch problém deprese, izolace a nestability ve vztazích. Proto ten, kdo si nechá pomoci, má často strach říci, jak se ve skutečnosti věci mají: jsme slabí, protože když se heterosexuál stane homosexuálem, tak se mu gratuluje; ale v opačném případě se jim opovrhuje.

Jak hodnotíte léčbu Roberta Spitzera, nejvlivnějšího psychiatra minulého století, který se nedávno ospravedlnil homosexuálům, že konstatoval účinnost nápravné terapie doktora Nicolosiho?

Existují takové formy homosexuality, které se nedají změnit, jiné zase, které se mohou vyvíjet a nastoupit cestu směrem k heterosexualitě. Ale tak jako je třeba vyvarovat se represivních terapií, je rovněž možné napomáhat v překonávání infantil-

---

Je nutné říct pravdu. Církev zůstala jedinou institucí, která chrání zdraví člověka. Ale je nutné vynaložit větší úsilí v oblasti vzdělávání ... Je třeba číst Bibli a spisy svatého Pavla, který popisuje hrozné důsledky společnosti, jež uznává homosexualitu.

---

ní fáze sexuality s cílem změnit orientaci u těch, kteří po tom vnitřně touží, a jsou tedy ochotni spolupracovat. Kdo však toto tvrdí, je pronásledován, včetně Spitzera.

Vám nikdy nevyhrožovali?

Dochází k tomu neustále, stává se to všem těm, kdo zastávají to, co zastávám já. Dosud mě ještě neudali, i když ve Francii už existuje zákon proti homofobii: Pokud si poslanec dovoli říci, že rodina má větší hodnotu než všechny jiné svazky, je

odsouzen při prvním nebo druhém odvolacím jednání. Z důvodu svobody myšlení vyhlásí zrušení rozsudku, ale ptám se: Jak dlouho ještě bude trvat toto příměří? Rozvíjí se zde ideologická policie. A když ideologie potřebuje na své prosazení policejní a soudní moc, znamená to, že jde směrem k totalitnímu státu. Problém spočívá v tom, že obyvatelé si ve skutečnosti neuvědomují vážnost situace, neboť problémy týkající se homosexuality jsou neznámé a mluví se o nich jako o tabu.

Jak se lze proti této ideologii postavit a zastavit takovéto totalitní směřování?

Je nutné říct pravdu. Církev zůstala jedinou institucí, která chrání zdraví člověka. Ale je nutné vynaložit větší úsilí v oblasti vzdělávání: mnozí totiž podporují a obhajují tuto ideologii z neznalosti. Často i kněží mluví bez toho, aniž by poznali reálný život homosexuálů. Je třeba číst Bibli a spisy svatého Pavla, který popisuje hrozné důsledky společnosti, jež uznává homosexualitu. Především je potřeba pěstovat vztah s Bohem. Narcismus, v kterém se nacházíme, je ve skutečnosti ovocem odmítnutí Boha. A také odmítnutím sexuální odlišnosti, která jediná nás může naplnit. V tomto světě, který zapomněl na tuto odlišnost a který nezná Boží lásku, člověk už ani neví, kým je, a nemá ani vzor, který ho formuje, jen ten uniformní, masový. To je důvod, proč je důležitá nová evangelizace, o které mluví papež (Benedikt XVI. – pozn. redakce) a která od hlásání Kristovy lásky přechází k člověku, přičemž je ji možné zakusit v církvi i v rodině. Je důležité vychovávat k tomu, abychom pro vlastní naplnění dokázali vyjít ze sebe samých. Ne náhodou a vzdor útokům papež

hovoří o přirozené rodině. Ještě jako kardinál Ratzinger, s nímž jsem léta spolupracoval jako člen Kongregace pro katolickou výchovu, žádal vypracovat velmi důležitý dokument o výchově a homosexualitě a o potřebě spolupráce mezi mužem a ženou. Nakonec, základem je pastorační podpora rodiny a větší úsilí katolíků při obraně rodinných a výchovných institucí, i v politice.

Zdroj: TKKBS, 14. května 2013

Přeložil -dd-

Katechismus andělů (30)

ŠPATNÍ ANDEĚLÉ

Mimořádné ďábelské působení

Útočí ďábel na člověka pouze pokusením?

Ďábel s námi bojuje dvěma způsoby: jednak se pokouší, abychom souhlasili se zlem, to je pokušení; jednak tím, že některým lidským bytostem škodí na jejich těle nebo na jejich psychice sužováním či posedlostí.

Nemluví se také o ďábelské obsesi (obsedlosti)?

Ano, ale vzhledem k tomu, že nejběžnější význam tohoto slova se dnes týká psychologie, je lépe dávat přednost výrazu *osobní sužování*, abychom se vyhnuli každé záměně těchto dvou věcí, které jsou ve skutečnosti velmi rozdílné. Obvykle se rozlišuje:

- *Sužování (infestatio) míst, předmětů* (srov. *Katechismus katolické církve*, 1673), *rostlin, zvířat a těl*. U dvou posledně jmenovaných se nadvláda projevuje na zevnějšíku těla (rány, popáleniny, zápachy, hluk, bolesti, přízraky, nemoci, tak jako u svatého faráře arského).

- *Sužování (infestatio) osobní*, běžně nazývané *obsedlostí (obsessio)*. Je takto pojmenované, protože duše je skutečně obkličena: ďábel však v tomto případě neproniká do psychologických schopností osoby – do paměti a představivosti.

- *Posedlost (possessio)*, kdy se ďábel stává hybnou silou schopností: zlý duch působí uvnitř těla a v nižších schopnostech posedlého člověka (v paměti a představivosti), mluví místo něho, slyší skrze jeho tělo, ovládá jeho svalovou sílu a samotné nižší schopnosti jeho duše – prostý člověk vede teologické řeči v latině, křehké mladé děvče ohýbá kovové lůžko v půli, mladý muž levituje. Ďábel však nemůže vstoupit do svatyně duše. *Posedlost* je slučitelná se svatostí, jak na to poukazuje případ blahoslavené Marie od Ukřižovaného Ježíše OCD.

Proč se v tomto začínajícím 21. století zjišťuje nárůst počtu posedlých ďáblem nebo vzestup toho, co se nazývá ďáblou magií?

Hlavní důvod je třeba hledat v současném oslabení víry, v desakralizaci společnosti (ztrátě viditelnosti církevních institucí, jak říkají sociologové) a v poklesu posvátného uvnitř samotné Církve. Bylo také odstraněno mnoho odkazů na ďábla, včetně liturgie a katolické katecheze. Při obřadu křtu se běžně četly nad katechumeny exorcismy, to znamená *rozkazy satanovi*, aby byl zahnán (neboť skrze hřích – prvotní nebo osobní – se člověk stal ďáblovým zajatcem, jak to potvrdil Tridentický koncil). Tyto výslovné příkazy byly v nové křestní liturgii dětí vypuštěny a nahradila je pouze krátká modlitba k Bohu, která již není výslovným příkazem.

Jakými prostředky chytá ďábel duše do své pasti?

Ďábel se zvláště potuluje okolo těch, kteří chtějí poznat budoucnost jiným způsobem než tak, jak to stanovil Bůh. Člověk má právo předvídat budoucnost srovnáním s minulými událostmi, statistikou či úsudkem, ale dosti skutečností mu v těchto úvahách uniká. Ďábel zná lépe než my příčiny, které v budoucnu vyvolají své účinky. Nicméně nezná tajemství srdcí, svobodná rozhodnutí Boha, andělů a lidí. Může tudíž jen odhadovat budoucí lidské dějiny. Všichni ti, kdo používají k tomu, aby pronikli do tajemství budoucnosti, nedovolené prostředky, jako jsou karty, křišťálové koule, spiritismus, otočné stolky, astrologie a samozřejmě především vyvolávání ďábla osobně, se uvádějí do velmi vážného nebezpečí, že uvíznou v síti Nepřítele, pokud v ní již nejsou.

Je evidentní, že ti, kdo se pokoušejí vážně škodit svým bližním, zvláště pomocí kouzelníků, uhranutí nebo pověrečných praktik, upadnou často do ďáblových spárů.

Jak uvidíme dále, k posedlosti nebo k sužování osob či míst mohou vést vážné a strašlivé hříchy: svatokrádež, odpadlictví, vražda dětí nebo živého plodu, kuplířství atd.

Jak účinkuje ďáblou činnost na tělo?

Všechny praktiky, které zatemňují svědomí a vedou do *podružného stavu*, umožňují otevřít se ďáblu. Duše je přinucena zahrabat se v koutě bytí, stává se bezmocnou a ďábel má svobodu k provedení svého díla.

Jak odlišit ďáblou činnost od nemoci?

Církev od exorcisty žádá, aby snadno neuvěřil, že je někdo posedlý (srov. *Římský rituál*). Pověříme si, že svatý Lukáš v celém svém evangeliu rozlišuje mezi nemocí a ďábelským sužováním. To druhé má v nás spojence v náklonnostech ke zlému: k lakomství, pýše, touze po moci. Tyto spojence je velmi obtížné rozlišit na ty, kteří pocházejí od ďábla, a na ty, jež vycházejí z lidské přirozenosti, narušené ďáblem již na počátku skrze prvotní hřích. Od té doby je náš duch zraněný nevědomostí a strachem, které pronikají až do podvědomí, jež podléhá překvapujícím výbuchům: specialisté na psychi-

Poselství Královny míru Mirjaně

„Drahé děti! S mateřskou láskou vás prosím, darujte mi své srdce, abych je mohla obětovat svému Synu a osvobodit vás, osvobodit vás od všeho zlého, které vás čím dál víc zotročuje a oddaluje od jediného Dobra – mého Syna, ode všeho, co vás vodí špatnou cestou a bere vám mír. Já si přeji vést vás ke svobodě slibů mého Syna, protože si přeji, aby se zde v plnosti naplnila Boží vůle. Aby se skrze usmíření s nebeským Otcem, půst a modlitbu rodili apoštolové Boží lásky, apoštolové, kteří budou svobodně a s láskou šířit Boží lásku ke všem mým dětem, apoštolové, kteří budou šířit lásku a důvěru v nebeského Otce a otvírat dveře ráje. Drahé děti, vašim pastýřům poskytnete radost lásky a podpory, jako i můj Syn žádal od nich, aby ji poskytovali vám. Děkuji vám.“

Medžugorje 2. července 2013

atrii to znají pod názvem *mnohonásobný osobnostní neklid*.

Jakými prostředky disponuje exorcista, aby rozpoznal případ posedlosti?

Nejjistější postup spočívá v tom, že se mezi ostatní šaty dají skryté ty, které byly posvěceny. Jestliže člověk může nosit jen ty své šaty, které nebyly posvěceny, a zjevně reaguje odmítáním posvátného (má pocity pálení, z úst se mu derou rouhání atd.), když má na sobě posvěcený oděv, je to znamení posedlosti. Jiný příklad: člověk rozumí latinskému jazyku a mluví jím, i když nikdy předtím – byť jen na chvíli – mu nerozuměl a ani ho nepraktikoval. Mohla by se uvést celá řada příkladů prostředků pro rozlišení a *Římský rituál* uvádí, že čím více se získá znamení, tím jistější je diagnóza.

Poznamenejme, že každý exorcista se musí obklopit poradci, především lékaři a psychiatry. Pro exorcistu, který má co do činění s vyšší inteligencí, je nepostradatelný dostatek přirozené a nadpřirozené rozvážnosti, modliteb a zkušeností.

Je hodně osob týraných ďáblem?

Posedlost je velmi řídký případ: jak tvrdí dva odborníci s mezinárodní pověstí, Mons. Corrado Balducci, démonolog, a Don Gabriel Amorth, římský exorcista, na tisíc osob, které se přicházejí poradit s exorcistou, připadá šest až osm opravdu postižených.

Jaký může být původ posedlosti?

Mohou zde působit tři příčiny: osobní hřích, uhrnutí třetí osobou a Boží dopuštění, které v tomto případě není důkazem viny, ale naopak zdrojem zásluhy pro postiženou osobu.

Vždy se jedná o *Boží dopuštění*, a ne o *Boží chtění*, že dojde k posedlosti; Bůh dovoluje ďáblu, aby trestal ty, kteří se k němu hříchem velmi přiblížili, nebo aby zkoušel lásku svých svatých. Ať Bůh trestá – jako dobrý Otec trestá ty, které miluje –, ať vyjevuje ctnost velkých svatých, vždy odvrací pozornost ďábla od vyvolených duší, které jednou zvítězí, jiným směrem, a tak mu zabraňuje, aby útočil na tyto duše, které by mu dlouho neodod-

lávaly. Jsou známy svaté duše, které byly posedlé ďáblem.

Každý hřích spojuje duši s ďáblem. Některé hříchy zvláště odporného druhu mohou vést k větší otrocké *oddanosti těla ďáblu*. *Toto tělesné zotročení je však samo o sobě něčím mnohem méně závažným než posedlost duše ďáblem díky smrtelné*

mu hříchu, zvláště jestliže nadále působí. V evangeliu svatého Matouše (10,28) čteme tato Ježíšova slova: „Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou, bojte se toho, který může zahubit v pekle duši i tělo.“ Ďábelské působení se často projevuje tehdy, když se někdo pokouší uniknout z jeho vlivu (konverzí, touhou po

křtu, zpovědi): ďábel obecně nezachází špatně s těmi, kdo mu náležejí. Určitá forma radiostézie (kdy někdo vykonává na dálku, např. nad plánem či nad mapou, to, co náleží činnosti proutkaře, k čemuž vyvolává odchylku zemského magnetického pole) vyžaduje, aby se dotyčný dostal do podružného stavu, kdy se jeho duch najednou vyprázdní a on myslí jen na předmět svého hledání: křišťálová koule je zde jen prostředkem k upoutání zraku a k dostání se do podružného stavu, v němž se instinkty, zpravidla utlumené rozumem, chtějí dostat ke slovu. A právě to je často ta chvíle, kterou ďábel hledá, aby narušil bytí – někteří to silně pocítili –, a má-li úspěch, je zde posedlost.

(Pokračování)

Přeložili ing. Antonín Džbánek a P. Štěpán M. Filip OP

Děkujte z celého srdce

Děkujte z celého srdce vaší nebeské Matce.

Její láska byla dokonalá.

Její úplná odevzdanost do vůle Boží v prosté, nanejvýš pokorné jednoduchosti a něžnost jejího srdce je také dnes jako za jejího života mostem milosti pro vaši spásu.

Její nezištná, čistá láska otevřela cestu vaší spáse.

Bůh vám ji svěřil a navždy zakotvil v kříži mezi vámi, v eucharistickém životě s Tělem a Krví.

Je to láska vaší Matky, která se také dnes stále znova rozněcuje nad vaší bídou a neustále s neodolatelnou mocí útočí za vás, své děti, na srdce Otce.

Ona je mostem milosrdné lásky.

Denně smí být s vámi a tímto mostem lásky a míru otevřít srdce Otcovo.

Ona vás smí vést.

Ona vám smí zajistit moje bohaté spásonosné milosti.

Smí být Prostřednicí všech milostí.

Nechejte se jí vést.

Naslouchejte vroucí, pokorné žádosti jejího milujícího srdce, které vás vede k milostem mojí vykupitelské lásky a tím do vlasti mého otcovského srdce.

Sestra Františka Maria od Ukřižované Lásky

(Přeložil -mp-)

Kanonizace bl. Jana XXIII. a bl. Jana Pavla II. se přiblížila

Papež František schválil promulgaci dekretů Kongregace pro svatořečení. První z nich se týká zázraku připisovanému přímluvě bl. Jana Pavla II., což otevírá cestu k jeho kanonizaci. Kromě toho přijal mínění členů uvedené Kongregace, aby byl svatořečen bl. Jan XXIII. Stalo se tak ale bez uznání nového zázraku na jeho přímluvu. Svatý otec se přiklonil k názoru části teologů, podle nichž jeden zázrak, který byl uznán již při beati-

fikaci Jana XXIII., stačí i k jeho kanonizaci. Papež má navíc právo dispenzovat od druhého zázraku.

Vatikánský tiskový mluvčí potvrdil, že Svatý otec je rozhodnut uskutečnit kanonizaci obou blahoslavených papežů, Jana Pavla II. i Jana XXIII. Zda budou svatořečení oba společně, zatím není známo. Rozhodne se tak na zvláštní kardinálské konzistoři, jejíž datum ještě nebylo stanoveno.

Podle zpráv zahraničních agentur

Pondělí 22. 7. 2013: 6:05 Octava dies (729. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **6:35** Tasovický Mojžíš: Klement Maria Hofbauer **7:25** Přejeme si... **7:40** Pro vita mundi (36. díl): Doc. ThDr. Tomáš Novotný **8:20** Zázrak v pralese **8:50** Post Scriptum s P. Vojtěchem Kodetem **9:10** Bradi Barthová **9:20** Se salesiány na jihu Madagaskaru: FADY – Po stopách náboženské tradice malgašského národa **9:30** O kom, o čem: Vlastimila Češková **9:55** Abrahám (3. díl) **10:30** V pohorách po horách – Smrk **10:40** Léta letí k andělům (54. díl): Pavel Smetáček **11:00** Poselství svatých: Svatý Petr **11:15** Noeland (20. díl) **11:40** Sedmihlásky (66. díl): Dyž jsem plela len **11:45** O Mlsálkovi (15. díl): Jak Mlsálek zkoumal budík **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Koncert manželů Radových **12:55** Premeny průtia **13:15** Na koberečku (100. díl) **13:25** Odkaz předků (1. díl): Lenešice **13:40** Octava dies (729. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **14:10** Pláč uprostřed ticha **14:45** CHKO Lužické hory – Chříbská – Spravedlnost (7. díl) **15:05** Lucie Cincialová – Nemají víno **16:00** V posteli POD NEBESY V. (3. díl) **17:00** NOEparáda (213. díl) **18:05** Bratr Prem Bhai **18:15** Mašinky **18:25** Sedmihlásky (66. díl): Dyž jsem plela len **18:30** O Mlsálkovi (16. díl): Mlsálek a labuřtka **18:40** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (16. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **19:00** Malé sestry Ježíšovy, Brezno **19:10** Ars Vaticana (13. díl) **19:20** Přejeme si... **19:35** Plavební stupeň Přelouč **20:00** Příběhy odvahy a víry: Biskup Maletsky (16. díl): Don Bosco z Petrohradu [P] **20:30** Kde se dělá dobro **21:00** RIO 2013 WYD: Přilet na mezinárodní letiště v Rio de Janeiro [L] **21:30** Studio František [L] **22:00** RIO 2013 WYD: Uvítací ceremoniál v zahradě prezidentského paláce [L] **22:40** Studio František [L] **23:15** Octava dies (729. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **23:50** Kulatý stůl: Druhý vatikánský koncil a jeho odkaz **1:20** Poslech Radia Proglas.

Úterý 23. 7. 2013: 6:05 O Slunovratu **7:35** Cesta k andělům (70. díl): Hana Scharffová **8:25** Klapka s... (48. díl): Michalem Mačičkou **9:25** Před branami křesťanského království **10:00** Octava dies (729. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **10:30** P. Jan Linhart – Proč Bůh mlčí? **11:30** Poselství svatých: Svatý Petr **11:40** Sedmihlásky (66. díl): Dyž jsem plela len **11:45** O Mlsálkovi (16. díl): Mlsálek a labuřtka **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Platinové písničky (58. díl): Dechovka **12:35** Ars Vaticana (13. díl) **12:45** Pláč uprostřed ticha **13:20** V pohorách po horách – Smrk **13:35** Kultura života – Bioetika: Původ bioetiky **14:05** Post Scriptum s P. Vojtěchem Kodetem **14:25** Kulatý stůl: Druhý vatikánský koncil a jeho odkaz **16:10** Přejeme si... **16:25** Cesta do turecké země (5. díl) [P] **16:45** Léta letí k andělům (54. díl): Pavel Smetáček **17:05** Vyšehradská zastavení **17:20** Bradi Barthová **17:30** Propast **18:00** Noeland (20. díl) **18:25** Sedmihlásky (66. díl): Dyž jsem plela len **18:30** O Mlsálkovi (17. díl): Mlsálek a automatická pračka **18:45** Hermie – obyčejná housenka **19:20** Odpoledne s Olgou Polákovou **19:40** Zpravodajské Noeviny (505. díl): 23. 7. 2013 [P] **20:00** Hrdinové víry (2. díl): P. Antonín Šuránek [P] **21:00** Hlubinami vesmíru: s Dr. Vladimírem Wagnerem 1. díl **21:40** Zpravodajské Noeviny (505. díl): 23. 7. 2013 **22:00** V posteli POD NEBESY V. (3. díl) **23:00** RIO 2013 WYD: Mše svatá na zahájení SDM na pláži Copacabana [L] **1:00** Poslech Radia Proglas.

Středa 24. 7. 2013: 6:05 Zpravodajské Noeviny (505. díl): 23. 7. 2013 **6:20** Misie slovenských salesiánů v Belgii **7:10** Lucie Cincialová – Nemají víno **8:00** Obec Plavnica **8:10** Kde se dělá dobro **8:30** Plavební stupeň Přelouč **8:45** Ars Vaticana (13. díl) **8:55** Pro vita mundi (36. díl):

Doc. ThDr. Tomáš Novotný **9:35** Premeny průtia **10:00** Attilova méta **10:10** Omnia vincit amor **10:35** Octava dies (729. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **11:05** Tasovický Mojžíš: Klement Maria Hofbauer **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Příběhy odvahy a víry: Biskup Maletsky (16. díl): Don Bosco z Petrohradu **12:35** Poselství svatých: Svatý Petr **12:45** Bratr Prem Bhai **13:00** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (16. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **13:20** Na koberečku (100. díl) **13:35** Post Scriptum s P. Vojtěchem Kodetem **13:55** NOEparáda (213. díl) **15:00** RIO 2013 WYD: Návštěva baziliky P. Marie v Aparecidě + mše svatá [L] **17:35** V posteli POD NEBESY V. (4. díl) **18:30** O Mlsálkovi (18. díl): Mlsálek se s rodiči chystá na cestu **18:40** Cvrlikání (2. díl): Mošny **19:40** Přejeme si... [P] **20:00** Léta letí k andělům (55. díl): Lubomír Brabec **20:20** Viola a Augustin Svobodovi – Může věřit celá rodina? **21:20** Bradi Barthová **21:35** Prorok léčitel: Solanus Casey **22:35** Bazilika Navštívení Panny Marie ve Frýdku **23:10** CHKO Lužické hory – Chříbská – Spravedlnost (7. díl) **23:30** RIO 2013 WYD: Návštěva nemocnice sv. Františka z Assisi v Riu [L] **0:05** O Slunovratu **1:35** Poslech Radia Proglas.

Čtvrtek 25. 7. 2013: 6:05 Propast **6:35** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (16. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:55** Léta letí k andělům (55. díl): Lubomír Brabec **7:15** Platinové písničky (58. díl): Dechovka **7:45** Pláč uprostřed ticha **8:20** Cesta do turecké země (5. díl) **8:40** Hrdinové víry (2. díl): P. Antonín Šuránek **9:50** Přejeme si... **10:05** Kulatý stůl: Druhý vatikánský koncil a jeho odkaz **11:40** Sedmihlásky (66. díl): Dyž jsem plela len **11:45** O Mlsálkovi (18. díl): Mlsálek se s rodiči chystá na cestu **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** O Slunovratu **13:40** Pro vita mundi (36. díl): Doc. ThDr. Tomáš Novotný **14:25** Zpravodajské Noeviny (505. díl): 23. 7. 2013 **14:45** RIO 2013 WYD: Návštěva radnice Ria s převzetím klíčů od města a požehnáním olympijské vlajky [L] **15:30** Studio František [L] **16:00** RIO 2013 WYD: Návštěva komunity Varginha [L] **16:45** Studio František [L] **17:15** V pohorách po horách – Smrk **17:25** Kde se dělá dobro **17:50** Sedmihlásky (66. díl): Dyž jsem plela len **17:55** Hermie – obyčejná housenka **18:30** Maminčiny pohádky (2. díl): Kukaččí vejce I. **18:40** Cesta k andělům (70. díl): Hana Scharffová **19:30** Budu pomáhat: vedle sebe.cz **19:40** Malé sestry Ježíšovy, Brezno **20:00** U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře (70. díl): Folklorní tančírna – Kapanice **21:20** Kus dřeva ze stromu: Akát [P] **21:35** Post Scriptum s Mons. Josefem Hrdličkou [P] **22:00** Přejeme si... **22:15** Octava dies (729. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu **22:45** Se salesiány na jihu Madagaskaru: FADY – Po stopách náboženské tradice malgašského národa **23:00** RIO 2013 WYD: Zahájení SDM na pláži Copacabana [L] **0:30** Zprávy z Věčného města: 22. 7. 2013 **0:40** Zpravodajské Noeviny (505. díl): 23. 7. 2013 **0:55** Před branami křesťanského království **1:25** Poslech Radia Proglas.

Pátek 26. 7. 2013: 6:05 Město Leopoldov **6:20** Bradi Barthová **6:30** NOEparáda (213. díl) **7:30** Hlubinami vesmíru: s Dr. Vladimírem Wagnerem 1. díl **8:10** CHKO Lužické hory – Chříbská – Spravedlnost (7. díl) **8:30** Bratr Prem Bhai **8:40** Viola a Augustin Svobodovi – Může věřit celá rodina? **9:45** Na koberečku (100. díl) **10:00** RIO 2013 WYD: Zahájení SDM na pláži Copacabana **11:30** Příběhy odvahy a víry: Biskup Maletsky (16. díl): Don Bosco z Petrohradu **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Přejeme si... **12:20** O starých Starých Hamrech **13:05** Ars Vaticana (13. díl) **13:15** Léta letí k andělům (55. díl): Lubomír Brabec **13:40** Koncert

manželů Radových **14:30** Propast **15:00** Kde se dělá dobro **15:20** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (16. díl): autor a průvodce Marek Orko Vácha **15:40** Mikroregion Východní Slovácko: Suchá Loz **16:00** Hrdinové víry (2. díl): P. Antonín Šuránek **17:00** RIO 2013 WYD: Přímý přenos modlitby Anděl Páně [L] **17:25** Vyšehradská zastavení **17:40** Kus dřeva ze stromu: Akát **18:00** Noeland (20. díl) **18:25** Sedmihlásky (66. díl): Dyž jsem plela len **18:30** Maminčiny pohádky (2. díl): Kukaččí vejce II. **18:45** V posteli POD NEBESY V. (4. díl) **19:40** Zprávy z Věčného města: 26. 7. 2013 [P] **19:55** Abrahám (4. díl) [P] **20:30** Jánošíkove dni v Terchovej 2013 [L] **22:00** Studio František [L] **23:00** RIO 2013 WYD: Křížová cesta na pláži Copacabana [L] **0:35** V pohorách po horách – Smrk **0:45** Cesta k andělům (70. díl): Hana Scharffová **1:35** Poslech Radia Proglas.

Sobota 27. 7. 2013: 6:05 Mikroregion Východní Slovácko: Suchá Loz **6:20** Zprávy z Věčného města: 26. 7. 2013 **6:30** Post Scriptum s Mons. Josefem Hrdličkou **6:50** Poselství svatých: Svatý Petr **7:00** Klapka s... (48. díl): Michalem Mačičkou **8:00** Noeland (20. díl) **8:25** Hermie – obyčejná housenka **9:05** NOEparáda (213. díl) **10:05** RIO 2013 WYD: Křížová cesta na pláži Copacabana **11:35** Kde se dělá dobro **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [P] **12:10** Zprávy z Věčného města: 26. 7. 2013 **12:20** U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře (70. díl): Folklorní tančírna – Kapanice **13:40** Vyšehradská zastavení **14:00** RIO 2013 WYD: Mše svatá z katedrály sv. Šebestiána v Rio [L] **15:30** Studio František [L] **16:35** Cesta do turecké země (5. díl) **16:55** Mikroregion Východní Slovácko: Suchá Loz **17:10** Tasovický Mojžíš: Klement Maria Hofbauer **18:05** CHKO Blanský les – Vyšenské kopce (9. díl) [P] **18:30** Maminčiny pohádky (2. díl): Kukaččí vejce II. **18:40** Sedmihlásky (66. díl): Dyž jsem plela len **18:45** Hrdinové víry (2. díl): P. Antonín Šuránek **19:45** Zprávy z Věčného města: 26. 7. 2013 **20:00** V pohorách po horách – Bystrá **20:10** Budu pomáhat: vedle sebe.cz **20:30** Jánošíkove dni v Terchovej 2013 [L] **23:00** Obec Cífer **23:15** Léta letí k andělům (55. díl): Lubomír Brabec **23:35** Poznáte je po ovoci **0:30** RIO 2013 WYD: Modlitební vigilie na planině Campus Fidei v Guaratibě [L] **2:00** Poslech Radia Proglas.

Neděle 28. 7. 2013: 6:15 Vyšehradská zastavení **6:30** Abrahám (4. díl) **7:05** U NÁS aneb od cimbálu o lidové kultuře (70. díl): Folklorní tančírna – Kapanice **8:25** Cesta do turecké země (5. díl) **8:45** Tasovický Mojžíš: Klement Maria Hofbauer **9:35** Na koberečku (100. díl) **9:45** Zprávy z Věčného města: 26. 7. 2013 **10:00** RIO 2013 WYD: Modlitební vigilie na planině Campus Fidei v Guaratibě **11:35** Léta letí k andělům (55. díl): Lubomír Brabec **12:00** Angelus Domini **12:05** Zpravodajské Noeviny (505. díl): 23. 7. 2013 **12:20** Budu pomáhat: vedle sebe.cz **12:30** Platinové písničky (60. díl): Dechovka **13:00** Viola a Augustin Svobodovi – Může věřit celá rodina? **14:05** Poznáte je po ovoci **15:00** RIO 2013 WYD: Mše svatá na planině Campus Fidei v Guaratibě [L] **17:30** Volání: Etiopie **17:40** Sedmihlásky (67. díl): Zakukala kukulena + Ej, fi-alenko modrá **17:45** Noeland (22. díl) **18:10** Hermie a Iřáka Flo [P] **18:35** V posteli POD NEBESY V. (4. díl) **19:30** Attilova méta **19:40** Přejeme si... [P] **20:00** Octava dies (730. díl): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] **20:30** Stonavská Barborka 2012: Slavnostní koncert **21:45** Poselství svatých: Ignác z Loyoly [P] **22:00** Studio František [L] **22:30** RIO 2013 WYD: Setkání Sv. otce s dobrovolníky [L] **23:00** Studio František [L] **23:30** RIO 2013 WYD: Závěrečný ceremoniál na letišti v Rio [L] **0:05** Planetshakers **1:35** Poslech Radia Proglas.

Liturgická čtení

Neděle 21. 7. – 16. neděle v mezidobí

1. čt.: Gn 18,1-10a

Ž 15(14),2-3a.3b-4.5bc

Odp.: 1a (*Hospodine, kdo smí prodlévat v tvém stánku?!*)

2. čt.: Kol 1,24-28

Ev.: Lk 10,38-42

Slovo na den: *Výbrala.*

Pondělí 22. 7. – památka sv. Marie Magdalény

1. čt.: Pis 3,1-4a

nebo 2 Kor 5,14-17

Ž 63(62),2,3-4,5-6,8-9

Odp.: 2b (*Má duše po tobě žízni, Pane, můj Bože!*)

Ev.: Jan 20,1,11-18

Slovo na den: *Koho hledáš?*

Úterý 23. 7. – svátek sv. Brigity

1. čt.: Gal 2,19-20

Ž 34(33),2-3,4-5,6-7,8-9,10-11

Odp.: 9a (*Okuste a vizte, jak je Hospodin dobrý.*)

Ev.: Jan 15,1-8

Slovo na den: *Zůstaňte ve mně.*

Středa 24. 7. – nez. památka sv. Šarbela Machlúfa

1. čt.: Ex 16,1-5,9-15

Ž 78(77),18-19,23-24,25-26,27-28

Odp.: 24b (*Bůh jim dal nebeský pokrm.*)

Ev.: Mt 13,1-9

Slovo na den: *Ptáci.*

Čtvrtek 25. 7. – svátek sv. Jakuba

1. čt.: 2 Kor 4,7-15

Ž 126(125),1-2ab.2cd-3,4-5,6

Odp.: 5 (*Kdo sejí v slzách, žnout budou s jásotem.*)

Ev.: Mt 20,20-28

Slovo na den: *Co si přeješ?*

Pátek 26. 7. – památka sv. Jáchyma a Anny

1. čt.: Ex 20,1-17

Ž 19(18),8,9,10,11

Odp.: Jan 6,68b (*Pane, ty máš slova věčného života.*)

Ev.: Mt 13,18-23

Slovo na den: *Přináší užitek.*

Sobota 27. 7. – nez. památka sv. Gorazda a druhú nebo sobotní památka P. Marie (na Moravě: památka sv. Gorazda a druhú)

1. čt.: Ex 24,3-8

Ž 50(49),1-2,5-6,14-15

Odp.: 14a (*Přinášej Bohu obět chvály.*)

Ev.: Mt 13,24-30

Slovo na den: *Nechte obojí spolu až do žní.*

TRADIČNÍ ODPUSTKOVÁ POUŤ K PANNĚ MARIÍ ANDELSKÉ Z PORCIUNKULE se uskuteční v sobotu 3. 8. 2013 od 10.00 do 17.00 hodin v poutním areálu LORETY V RUMBURKU. Svátek Porciunkule má v Rumburku více než třístaletou tradici. Hlavním celebrantem mše svaté v 10.00 hodin je P. Karel Havelka, rodák ze Šluknova, kanovník litoměřické kapituly u sv. Štěpána a farář v Žitenicích. Zároveň se uskuteční dernisáž výstavy fotografií, divadelní pohádka pro děti a koncert duchovní hudby. Odpustkovou slavnost pořádá Římskokatolická farnost – děkanství Rumburk. Vstupné na slavnost je dobrovolné.

Program slavnosti Porciunkule 2013:

10.00–11.00 hodin – mše svatá (kostel sv. Vavřince)

11.15–11.45 hodin – loretánská litanie a pobožnost u oltáře sv. Josefa (loretánská kaple) • 14.00–15.00 hodin – dernisáž výstavy Petra Vacíka „Fotografie z cest“ (ambit Lorety) • 15.00–16.00 hodin – Tři zlaté vlasy děda Vševěda – loutková pohádka pro děti, hraje divadelní soubor Spojáček z Liberce (nádvoří Lorety) • 16.00–16.45 hodin – koncert duchovní hudby (loretánská kaple).

Více informací sdělí: Klára Mágrová, GSM +420 724 072 525, loreta.rumburk@seznam.cz.

Matice svatokopecká pořádá v sobotu 17. srpna 2013 v době od 12 do 17 hodin již tradiční PROHLÍDKU BAZILIKY NA SVATÉM KOPEČKU U OLOMOUCE A PŘÍLEHLÉHO AREÁLU SPOJENOU S VÝKLADEM. V bazilice bude výklad v každou celou hodinu, v ostatních prostorách průběžně.

Ústav pro studium totalitních režimů, Archiv Kanceláře prezidenta republiky a Římskokatolická farnost na Velehradě si Vás dovoluji pozvat na **výstavu DIKTATURA VER-SUS NADĚJE. PRONÁSLEDOVÁNÍ ŘÍMSKOKATOLICKÉ CÍRKVE V ČESKOSLOVENSKU 1948–1989**, uspořádanou u příležitosti Roku víry a 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje. Výstava se koná pod záštitou emeritního arcibiskupa pražského Miloslava kardinála Vlka, arcibiskupa olomouckého a metropolitě moravského Jana Graubnera a předsedy Akademie věd České republiky Jiřího Drahoše.

Výstava je pro veřejnost otevřena **do 26. srpna 2013 na Velehradě v kostele Zjevení Páně, zvaném Cyrillka**. Vstup je zdarma.

Základním záměrem výstavy je jednak zmapování šíře perzekuce církve totalitním režimem v Československu a postžení mocenských nástrojů i konkrétních metod užívaných k likvidaci církevního, respektive duchovního života společnosti, jednak způsoby, jak církve těmto tlakům čelila.

Sestry premonstrátky ze Svatého Kopečka u Olomouce Vás srdečně zvou na **ODPUSTKOVÉ SLAVNOSTI na Svatém Kopečku** (s doprovodným programem pro prohloubení života modlitby), které se uskuteční ve dnech **15. – 21. srpna 2013**. Doprovodný program povede s. Siarda L. Trochtová. Program začíná ve čtvrtek 15. srpna v 17.00 hodin a končí ve středu 21. srpna ve 14.00 hodin.

Přihlásit se lze do 2. srpna 2013 na e-mail: info@premonstratky.cz nebo na tel. 733 755 836.

BREVIÁŘ PRO LAIKY

20. – 27. ČERVENCE 2013

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 21. 7.		PO 22. 7.		ÚT 23. 7.		ST 24. 7.		ČT 25. 7.		PÁ 26. 7.		SO 27. 7.			
Antifona	1136	1262	1768	1990	1768	1990	1181	1311	1673	1892	1754	1346	1722	1941		
Žalm	784	883	783	881	783	881	784	883	786	884	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	1136	1263	1433	1611	1769	1990	1182	1312	1438	1617	1440	1620	1723	1941		
Antifony	1137	1264	1434	1612	1770	1991	1183	1313	1438	1618	1214	1347	1229	1364		
Žalmy	1137	1264	813	914	813	914	1183	1313	813	914	1214	1347	1229	1364		
Krátké čtení a zpěv	1140	1267	1434	1612	1770	1991	1186	1317	1674	1894	1441	1620	1724	1942		
Antifona k Zach. kantiku	706	796	1435	1613	1780	2001	1186	1317	1439	1618	1441	1621	1442	1622		
Prosby	1140	1268	1771	1992	1771	1992	1186	1317	1675	1894	1757	1977	1724	1943		
Závěrečná modlitba	706	796	1435	1613	1437	1616	1187	1616	1439	1618	1441	1621	1442	1623		
Modlitba během dne:																
Hymnus	1141	1269	1156	1285	792	890	1187	1318	792	890	1219	1353	1233	1369		
Antifony	1142	1269	1157	1285	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1369		
Žalmy	1142	1269	1157	1286	1172	1302	1188	1319	1204	1336	1219	1353	1234	1370		
Krátké čtení	1144	1271	1159	1288	1773	1994	1190	1322	1676	1895	1221	1356	1236	1372		
Závěrečná modlitba	706	796	1159	1288	1437	1616	1191	1322	1439	1618	1222	1356	1236	1372		
Nešpory:																
	SO 20. 7.															
Hymnus	1132	1258	1145	1273	1435	1613	1774	1995	1192	1323	1677	1897	1440	1620	807	907
Antifony	1133	1259	1146	1274	1436	1614	1775	1997	1193	1324	1439	1619	1224	1358	808	908
Žalmy	1133	1259	1146	1274	1776	1997	1776	1997	1193	1324	1678	1897	1224	1359	808	908
Kr. čtení a zpěv	1135	1261	1149	1277	1436	1614	1777	1999	1196	1327	1680	1900	1441	1621	810	911
Ant. ke kant. P. M.	705	796	706	797	1436	1615	1780	2001	1196	1328	1439	1619	1442	1622	706	797
Prosby	1135	1261	1149	1277	1778	2000	1778	2000	1196	1328	1681	1900	1764	1984	811	911
Záv. modlitba	706	796	706	796	1435	1613	1437	1616	1197	1616	1439	1618	1441	1621	707	798
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

